

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta tělesné výchovy a sportu

**Českoslovenští a čeští tenisté a tenistky na Grandslamových
turnajích**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce:

Mgr. Tomáš Kočib

Vypracoval:

Ladislav Mládek

Praha, srpen 2015

Prohlašuji, že jsem závěrečnou (bakalářskou/diplomovou) práci zpracoval/a samostatně a že jsem uvedl/a všechny použité informační zdroje a literaturu. Tato práce ani její podstatná část nebyla předložena k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

V Praze, dne

.....

podpis diplomanta

Evidenční list

Souhlasím se zapůjčením své diplomové práce ke studijním účelům. Uživatel svým podpisem stvrzuje, že tuto diplomovou práci použil ke studiu a prohlašuje, že ji uvede mezi použitými prameny.

Jméno a příjmení:

Fakulta / katedra:

Datum vypůjčení:

Podpis:

Poděkování

Rád bych poděkoval svému vedoucímu práce Mgr. Tomáši Kočíbovi, který mi pomáhal s celou diplomovou prací. Poskytl mi cenné rady o výběru tématu, přes sběr dat a dalších důležitých informací. Dále mu děkuji i za odborné tenisové rady a lekce, na které jsem během svého studia docházel.

Abstrakt

Název: Českoslovenští a čeští tenisté a tenistky na Grandslamových turnajích

Cíle: Diplomovou práci jsem rozdělil na dvě kapitoly. V první kapitole mé diplomové práce je cílem zpracovat ucelený a hodnotný přehled historického vývoje největších tenisových turnajů nazvaných Grand Slam, a to od samotných začátků hry až po současnost. V druhé části mé práce se věnuji československým a českým tenistům a tenistkám, kterým se podařilo dosáhnout největších úspěchů na těchto turnajích.

Metody: V diplomové práci jsem použil historiografickou metodu a s ní několik souvisejících metod. V první kapitole, která se věnuje grandslamovým turnajům, jsem využil především metodu progresivní, která zachycuje události od minulosti až po současnost. V druhé kapitole, která se věnuje československým a českým hráčům a hráčkám, byly aplikovány metody biografická a chronologická.

Výsledky: Českoslovenští a čeští tenisté a tenistky byli nejúspěšnější na Wimbledonu, kde dokázali zvítězit dohromady čtrnáctkrát. Poté následuje s deseti vítězstvími French Open. Nejméně se dařilo našim hráčům a hráčkám na Australian Open a US Open. Mezi muži byl nejúspěšnější ve dvouhře mužů Ivan Lendl, který dokázal zvítězit na grandslamových turnajích dohromady osmkrát. Mezi ženami dominovala Martina Navrátilová s osmnácti grandslamovými vítězstvími. Další věcí, která je spojuje, je emigrace do Spojených států Amerických. V e své diplomové práci se zmiňuji o všech jejich úspěších.

Klíčová slova: Tenis, grandslamové turnaje, českoslovenští a čeští tenisté, československé a české tenistky, Australian Open, French Open, Wimbledon, US Open

Abstract

Title: Czechoslovak and Czech tennis players at the Grand Slam tournaments

Objectives: Diploma thesis is divided into two chapters. The aim of the first chapter is to make a comprehensive and valuable overview of the historical development of the greatest tennis tournaments called the Grand Slam from the very beginning until the present. The second part of this thesis focuses on Czechoslovak and Czech men's and women's tennis players who achieved the greatest success in these tournaments.

Methods: I used historiographical method in my diploma thesis. Other methods used in this thesis are based on this method. In the first chapter, which is focused on the Grand Slam tournaments, I applied mostly progressive method which captures events from the past until the present. In the second chapter, which is aimed at Czechoslovak and Czech players, I used biographical and chronological methods.

Results: Czechoslovak and Czech tennis players have been the most successful at Wimbledon, they have won there fourteen times. Wimbledon is followed by French Open with ten victories. Fewest victories have achieved our players at Australian Open and US Open. Among men, Ivan Lendl was the most successful in the men's single with eight victories at the Grand Slam tournaments. Among women, Martina Navrátilová dominated with eighteen Grand Slam victories. Both these important players achieved many victories for our country, but not just for our country. They also have in common that both emigrated to the United States and gained many more achievements for that country. I included all of their successes in my diploma thesis.

Keywords: tennis, the Grand Slam tournaments, Czechoslovak and Czech players, Australian Open, French Open, Wimbledon, US Open

Obsah

1. Úvod.....	8
2. Přehled použité literatury	10
3. Cíle, úkoly a metodika práce	11
3.1 Cíl práce.....	11
3.2 Úkoly práce	11
3.3 Metodologie.....	11
4. Historie grandslamových turnajů.....	13
4.1 Historie tenisu.....	13
4.2 Finanční odměny v tenise	15
4.3 Grand Slam.....	17
4.4 Grandslamové turnaje.....	19
4.4.1 Australian Open	19
4.4.2 French Open	24
4.4.3 Wimbledon.....	29
4.4.4 US OPEN	36
4.5 Českoslovenští a čeští tenisté	41
4.5.1 Roderich Menzel	41
4.5.2 Jan Koželuh.....	42
4.5.3 Jaroslav Drobný	43
4.5.4 Jan Kodeš	45
4.5.5 Ivan Lendl	47
4.5.6 Miloslav Mečíř	50
4.5.7 Petr Korda	51
4.5.8 Tomáš Berdych	53
4.6 Československé a české tenistky	55
4.6.1 Věra Suková-Pužejová	55
4.6.2 Martina Navrátilová	57
4.6.3 Hana Mandlíková	60
4.6.4 Renata Tomanová.....	62
4.6.5 Helena Suková	63
4.6.6 Jana Novotná.....	65
4.6.7 Petra Kvitová.....	67
5. Diskuze	69
6. Závěr	71
Seznam literatury	73

1 Úvod

Tenis patří mezi nejoblíbenější a nejrozšířenější sporty na světě. V současné době se dostává neustále do popředí. Přitahuje hráče různých věkových kategorií. Počet těchto hráčů se každoročně zvyšuje. Výhodou tohoto sportu je fakt, že hráči ani hráčky v podstatě nejsou limitováni věkem.

Dá se říci, že téměř v každém městě nebo vesnici mají v současnosti tenisové hřiště. Když projíždím mnohými místy v mém okolí, tak je málo vesnic, kde tenisové hřiště chybí.

V několika předchozích letech rozvoji tenisu velmi pomohly významné úspěchy českých hráčů a hráček. Jedná se o úspěchy nejen v soutěži jednotlivců, ale i v soutěži družstev, jako je pro muže Davis Cup a pro ženy Fed Cup. Našimi nejlepšími reprezentanty v současné době jsou mezi muži Tomáš Berdych a Radek Štěpánek a mezi ženami Petra Kvitová a Lucie Šafářová, která se právě dostala do finále Roland Garros.

Odměnou pro všechny hráče, kteří se tenisu věnují rekreačně i na vrcholové úrovni, je možnost setkání se s novými lidmi nejen na dvorci, ale i mimo něj. Jak vystoupáme na pomyslném tenisovém žebříčku, záleží jen na nás a na našem úsilí, které budeme sportu věnovat. Často se nevyhneme ani nejrůznějším překážkám, které se pro nás mohou stát i určitou motivací. Umožňuje nám také pravidelný a vydatný pohyb, vyrovnává často jednostranné vlivy povolání. Možnost dlouhodobého a pravidelného provozování tohoto sportu je neobyčejně důležitá a pro tenis velmi typická. Rekreačně se lze tomuto sportu věnovat prakticky po celý život.

Když srovnáme tenis například se squashem, tenis se hraje se střední intenzitou. Některý zápas může trvat desítky minut, jiný naopak několik hodin, či dokonce dní. Kromě všestranné fyzické zdatnosti vyžaduje tenis také vytrvalost, sílu a rychlost.

Při výběru své diplomové práce jsem kladl důraz na to, aby pro mě téma bylo zajímavé a blízké. Proto jsem si vybral tenis, neboť se mu věnuji již od dětských let. Měl jsem výhodu, že tenisové hřiště jsem měl poblíž domova. Doslova jsem na něj dohlédl ze svého okna. Ještě před několika lety jsem reprezentoval místní klub Slavoj

Pacov, ale v posledních letech hraji už jen rekreačně z důvodu nedostatku času. V budoucnu bych se rád tenisu věnoval v roli trenéra.

Tato diplomová práce je rozdělena do několika částí. V jedné z nich se zabývám vývojem největších tenisových turnajů nazvaných Grand Slam od jejich vzniku až po současnost. Zmiňuji se zde o nejdůležitějších událostech na jednotlivých turnajích a o jejich největších hvězdách, které byly v té době na vrcholech světových žebříčků. V další části se věnuji nejlepším českým a československým hráčům a hráčkám, kteří zanechali na těchto významných turnajích nezapomenutelnou stopu. V této práci jsem použil nejen informace získané studiem odborné literatury, ale zároveň jsem ji doplnil i o poznatky, jež vycházejí z mé vlastní zkušenosti.

2 Přehled použité literatury

K vypracování diplomové práce jsem použil jak knižní prameny, tak internetové zdroje.

V první části diplomové práce, ve které jsem se věnoval grandslamovým turnajům, jsem čerpal především z literatury. Informace o historii turnajů jsem získal především z knih od autorů Lichner, I. (1985), Parsons J. (1988), J. Kirchner a Žofka, Z. (2012). Tyto knihy mi poskytly informace od počátků turnajů do konce 80. let. Informace týkající se období od začátku 90. let jsem získával především z internetových zdrojů. Dále jsem tuto kapitolu doplnil o obrazovou dokumentaci. Dále jsem čerpal z internetových zdrojů, především ze stránek, které se věnují jednotlivým grandslamovým turnajům. Zahraniční knižní literaturu jsem používal především pro doplnění zajímavých informací jednotlivých grandslamových turnajů. Pro získání informací pro vytvoření tabulek finančních odměn mi posloužila oficiální stránka profesionálního tenisu <http://www.atpworldtour.com>.

V druhé části diplomové práce jsem se věnoval československým a českým tenistům a tenistkám na grandslamových turnajích. Zde mi nejvíce pomohla knižní publikace od B. Rokosové (1996), jelikož mi poskytla nejvíce potřebných informací o našich hráčích a hráčkách. Dále mi pomohla knižní publikace od autorů Kirchner, J. a Žofka, Z. (2012), která se věnuje grandslamovému turnaje Wimbledon. K doplnění těchto informací jsem ještě používal dalších několik internetových zdrojů. Informace o všech hráčích a hráčkách jsou doplněny o obrazovou dokumentaci, která pochází z doby, v níž působili. Tuto dokumentaci jsem získal z několika internetových zdrojů. Každý tenista a tenistka je doplněn o tabulku, v níž jsou uvedeny informace o úspěších jednotlivých hráčů a hráček ve finálových utkáních na grandslamových turnajích.

3 Cíle, úkoly a metodika práce

3.1 Cíl práce

Diplomovou práci jsem rozdělil na dvě kapitoly. V první kapitole mé diplomové práce je cílem zpracovat ucelený a hodnotný přehled historického vývoje největších tenisových turnajů nazvaných Grand Slam, a to od samotných začátků hry až po současnost. V druhé části mé práce se věnuji československým a českým tenistům a tenistkám, kterým se podařilo dosáhnout největších úspěchů na těchto turnajích. Diplomová práce je doplněna obrazovou dokumentací.

3.2 Úkoly práce

- ✓ Shromáždění všech dostupných informací týkajících se této tematiky
- ✓ Sestavení přehledu historie
- ✓ Shromáždění české a zahraniční literatury a obrazové dokumentace
- ✓ Vypracování přehledného obrazu vývoje
- ✓ Doplnění o ilustrační a obrazovou dokumentaci
- ✓ Zpracování diplomové práce

3.3 Metodologie

Diplomovou práci, kterou předkládám, je historického charakteru. Data potřebná pro tuto práci budeme zjišťovat pomocí několika metod, na jejichž základě bude následně proveden výzkum. Hlavní metodou, kterou jsem ve své diplomové práci použil, je metoda historiografická.

Historiografie je metoda, která zaznamenává události, děje a stavy v minulosti (např. na úrovni jednotlivců, společenských vrstev, národů) určitým systematickým způsobem. Do historiografické metody patří přímá a nepřímá metoda. Přímá metoda je založena na čerpání informací z jednoho nebo více historických pramenů. Nepřímá metoda je postavena na čerpání informací z pramenů jejich dalším zpracováním.

V kapitole o grandslamových turnajích jsem použil metodu progresivní. Metoda zachycuje události z minulosti tak, jak po sobě chronologicky následovaly.

V mé práci jsem se postupně věnoval vývoji jednotlivých grandslamových turnajů od jejich počátků až po současnost.

Další metodu, kterou jsem použil v diplomové práci, byla metoda chronologická. Tato metoda je pomocnou vědou vědy historické, která nám pomáhá datovat dějiny. Tuto metodu jsem aplikoval především pro seřazení jednotlivých hráčů a hráček od minulosti až po současnost. Biografická metoda se používá k zaznamenání poznatků o životě jedinců. Využil jsem ji především v kapitole, jež se zabývá československými a českými hráči a hráčkami na grandslamových turnajích.

Dalšími metodami, které historiografická metoda zahrnuje, jsou indukce, dedukce a metoda komparativní.

Proces práce se rozděluje na čtyři základní etapy. První z nich se nazývá heuristika, která shromažďuje literaturu a prameny o předmětu, kterému se diplomová práce věnuje. Druhou etapou je kritika, která se věnuje rozboru a hodnocení. Třetí etapa se zabývá interpretací, která pojednává o výkladu zkoumaného předmětu. Poslední etapa se nazývá syntéza, která se věnuje spojení a zpracování. Tyto etapy od sebe nelze oddělit, jelikož se v diplomové práci prolínají.

Podle Hendla se považují za dokumenty taková data, která vznikla v minulosti a byla pořízena někým jiným než výzkumníkem. Výzkumník se tedy zabývá materiálem, který mu je k dispozici, jen si ho musel sám vyhledat.

Nejde pouze o shromažďování údajů, ale i o jejich interpretaci. Historik využívá vyhledaná a ověřená fakta k rekonstrukci události. Všímá si individuálních pohledů různých účastníků historických událostí.

Historický výzkum se provádí s cílem odpovědět na určité otázky, odhalit neznámé souvislosti, nalézt vztahy mezi minulostí a současností, zaznamenat a vyhodnotit činy jedinců, skupin a institucí, navrhopvat a uplatňovat nebo hodnotit teorie při interpretaci událostí a také přispět k porozumění kultury, v níž žijeme, nebo naopak je nám cizí (Hendl, 2009).

Historický výzkum je proces systematického popisu a přezkoumávání minulých událostí nebo kombinací událostí s cílem podat zprávu o tom, co se v minulosti stalo. (Fraenkel, Wallen 1993).

4 Historie grandslamových turnajů

4.1 Historie tenisu

Tenis se dá charakterizovat jako sportovní hra pro dva nebo čtyři hráče, jejímž principem je zahrát míč raketou přes síť tak, aby jej soupeř nemohl vrátit podle pravidel (Vitouš, 1980).

Tenis se vyvinul z míčových her velmi dávného původu. Podle některých zdrojů byl první historicky doložený záznam z roku 1325 z Florencie, kde italsí a francouzští rytíři trávili volné chvíle náruživou hrou TENNEZ. Na začátku 15. století se pak ještě objevil název TYNNEZ, v roce 1482 dokonce TENYS. I přes rozvoj tenisu nebyly původní hry zcela zapomenuty. Na venkově v Itálii se hrála hra zvaná PALLONE a v Belgii BALLE AU TAMIS. V obou případech se hrálo míčem a holou dlaní. Podobná hra se hrála i ve Španělsku. Tato hra měla název PALLONE ELASTICO a míč při ní bylo nutné zasáhnout dlaní nebo rukavicí. Ve Francii se podobná hra nazývá Tamburn a až do dnešní doby je míč trefován bubínkem. Všechny tyto hry daly základ dnešnímu tenisu. Herní plocha byla přibližně stejně velká, ale značné rozdíly byly v udeření míče. Zpočátku se míč zasahoval holou dlaní, poté rukavicí a dále se už začaly vyvíjet pálky a rakety. Za zmínku také stojí to, že se někdy míč odpaloval bubínkem. Pravidla této hry vyšla v Paříži již v roce 1509. Používalo se malých raket oválného tvaru, které měly krátké držadlo, a hrálo se přes nízkou síť (Chvátal, Kreuz, 1993).

Jedny z nejstarších dochovaných kreseb zavedly badatele na Nový Zéland, Faerské ostrovy, Filipíny a do dalších zemí. Ve Francii a Anglii to byl zpočátku jen sport králů a vyšší šlechty, ale netrvalo dlouho a tenis pronikal do dalších zemí (Chvátal, Kreuz, 1993).

Podle dalších dochovaných historických pramenů lze určité formy tenisu vystopovat již před mnoha staletími. Důkazy nám ukazují, že podobný druh venkovní hry existoval již v 6. století n. l. Kořeny sahají až do Egypta a Persie.

Tento sport se ale nehrál jen ve Francii a Anglii. Postupně se rozšiřoval i do dalších evropských zemí, jako je například Belgie, Španělsko a Itálie. Dále existovaly dvorce po celém Německu. V polovině 17. století se tenis hrával v New Yorku, kde i v současnosti vzkvétá.

V roce 1858 úředník a právník smírčího soudu Henry Gem a major Walter Clopton Wingfield, člen sboru čestných průvodců panovníka při státních příležitostech na dvoře královny Viktorie, označili trávník v Edgbastonu ve Warwickshire a dali mu název tenisový dvorec (Parsons, 1998).

Angličan major Wingfield dal podnět ke vzniku dnešního tenisu v roce 1874, kdy stanovil pravidla hry. Hra byla nazývána sféristikou. Hřiště bylo u základních čar širší než u sítě a svým tvarem připomínalo přesýpací hodiny. Dříve byla síť značně vyšší, než je v současné době. Na jejích sloupcích byly upevněny boční sítě. Síť byla vysoká 1,5 metru a spíše připomínala současnou hru badminton. Postupně během let byla pravidla této hry značně změněna. Dvorec se změnil do pravoúhlého tvaru. Původní název byl změněn na lawn-tennis, základ této krásné hry se však v podstatě nezměnil.

Od roku 1874 se mluví přímo o lawn-tennisu, ale ani patent majora Wingfielda ještě zdaleka neřešil dnešní tenis. Tenis se brzy ujal a získával čím dál více příznivců. Z tohoto důvodu se začal rozšiřovat tlak na změnu pravidel. Největší zásluhu na úpravách pravidel měl jednatel England Croquet Clubu Julian Marshall. Od roku 1866 nedošlo k žádným změnám, které by výrazně ovlivnily hru. Pravidla byla jen mírně pozměněna v letech 1903 a 1958 z důvodu pravidla o chybě nohou. První výrazná změna se udála v roce 1970. Bylo to pravidlo o zkrácené hře nazvané tie-break. Toto nové pravidlo omezilo délku jednotlivých setů. Tenisové zápasy byly někdy až nekonečné a tímto byly zkráceny. Nový systém byl zaveden na zkoušku v roce 1970 a od roku 1980 je používán na všech světových turnajích. Na grandslamových turnajích se tie-break nehraje jen v pátém rozhodujícím setu, když zápas dospěje do nerozhodnutého stavu. V pátém setu se hraje do té doby, dokud hráč na konci sady nevyhraje o dva gamy, například 8:6 (Chvátal, Kreuz, 1993).

Tenis se začal rychlým tempem měnit ze společenské zábavy ve velmi hodnotnou sportovní hru. Začalo se měnit pojetí hry, jako například zdokonalování raket, vznik nových turnajů, kterých se navíc začaly ve větší míře zúčastňovat ženy. V roce 1913 byla založena mezinárodní tenisová organizace Fédération International de Lawn Tennis (FILT), která existuje dodnes. Poté se organizace přejmenovala v roce 1977 na International Tennis Federation (ITF) (Parsons, 1993).

V šedesátých letech 20. století začal do tenisu pronikat profesionalismus. Do tenisu zasahovali američtí tenisoví manažeři a nabízeli hráčům vysoké startovné za účast na turnajích. Problém byl v tom, že se nehledělo na výsledek. Občas se stávalo, že hráči hráli bez zájmu, jen za startovné. Hráč vypadl například v prvním kole, aby mohl absolvovat další turnaj. Proto se rozhodla mezinárodní tenisová federace proti tomuto problému postavit. V roce 1968 byla otázka profesionalismu a amatérismu na světových turnajích vyřešena tzv. otevřenými turnaji. První otevřený turnaj se hrál v anglickém Bournemouthu. FILT zrušila startovné a peněžitými částkami odměňovala hráče pouze za umístění na turnaji (Hohm, 1970).

Prosadit tuto myšlenku u nás nebylo jednoduché. ÚV ČSTV se jen nerado smiřovalo s faktem, že by naši tenisoví reprezentanti mohli hrát za peníze. Nakonec však byla vybrána skupina Jan Kodeš, Jan Kukul, Milan Holeček, František Pála, Vladimír Zedník a Vlastimila Vopičková, se kterou byly sepsány dohody mezi Československou tenisovou asociací a jednotlivými hráči. Všichni hráči své starty museli sjednávat prostřednictvím Pragosportu, s nímž byl každý povinen uzavřít smlouvu. Pragosport stanovoval způsob sjednávání těchto startů, finanční podmínky a rozdělování startovního a získaných peněžitých cen mezi hráče a Pragosport (Chváta, Kreuz, 1993).

Dalším významným letopočtem v rozvoji tenisu byl rok 1896. Tento rok byl tenis zařazen do olympijských her. Tenis byl olympijským sportem až do roku 1924. Znova se jím stal až po dlouhé přestávce v roce 1988. Olympiáda se v tomto roce konala v Soulu. Právě tento tenisový rok byl úspěšný pro náš národ. Vítězem dvouhry mužů se stal československý reprezentant Miloš Mečíř, který je tak dosud náš jediný vítěz v tenise na olympijských hrách. Další medaili, a to stříbrnou, získaly Novotná spolu se Sukovou ve čtyřhře žen, a bronzovou získali Mečíř spolu se Šrejberem ve čtyřhře mužů (Jankovský, 2002).

4.2 Finanční odměny v tenise

Ke světovému tenisu neodmyslitelně patří finanční odměny pro hráče a hráčky. Jak už bylo zmíněno v předchozí kapitole, v počátcích tenisu byli tenisté odměňováni za start na turnaji. Hráči nehleděli na výsledek v turnaji a po neúspěchu se účastnili dalšího turnaje. V roce 1877 při prvním Wimbledonu museli hráči pro

start na turnaji zaplatit startovné, které činilo jednu guineu. Vítěz Wimbledonu za vítězství získal 12 guineí (Barák 2015: online).

Změna přišla až v roce 1968 s tzv. „otevřenými turnaji“. Například ve Wimbledonu dostal první vítěz v tzv. „open éře“ 2000 liber. Finanční odměny se každoročně na těchto významných turnajích navyšují. V současné době vítězové grandslamových turnajů získávají neuvěřitelné částky.

Po zahájení open éry tenisu v roce 1968 začala nabývat na mimořádném významu nejen sportovní, ale i ekonomická stránka tohoto atraktivního sportu. Tenis vyvrátil představu, že jde pouze o oblíbený způsob trávení volného času. V tomto roce se stal součástí velkého byznysu. Začalo to od reklamy na prodej tenisového oblečení, od finančních odměn za umístění až po firemní prezentace.

Můžeme předpokládat, že samotný tenis se stal mnohamilionovým odvětvím a další mnohamilionové finanční příjmy vznikají v přidružených oblastech. Růst finančních odměn v turnajích je názornou ukázkou, do jaké míry se stal tenis obchodem. Na prvním otevřeném turnaji amatérským i profesionálním hráčům činily finanční prémie 78 000 dolarů. O třicet let později se částka vyšplhala na hranici 12,1 milionu dolarů. Například Pete Sampras měl na začátku roku 1998 vyděláno 32 milionů dolarů na finančních odměnách. Na tu dobu to byla v tenise neuvěřitelná částka.

Bagnell Harvey v Británii byl jedním z prvních, který si uvědomil komerční možnosti tenisu. Počátkem sedmdesátých let přesvědčil Wimbledon, aby zasáhl do oblasti firemní prezentace, která nyní představuje významnou součást téměř každé události na mužském či ženském turné (Parsons, 1998).

V této době je konkurence mezi sponzorskými firmami usilujícími o získání slibných juniorů téměř stejná jako konkurence na kurtech. Agenti žijí z provizí, které se vydělají ani ne tak z prémie hráčů za umístění, jako spíše z dodatečných výnosů, které sjednávají s firmami. Tyto firmy by chtěly spojit své jméno s hráčem nebo turnajem. Nejlukrativnější obchody s hráči často vedou k atraktivním televizním reklamám, jako byla například reklama s Andre Agassim a Petem Samprasem pro Nike. Odhaluje to další významnou oblast tenisového obchodu, například oblečení a vybavení, jako jsou rakety a míče. V této době je mnoho výrobců, ze kterých si rekreační i vrcholoví tenisté mohou vybírat. Například náš tenista Tomáš Berdych

před pár lety uzavřel lukrativní smlouvu se značkou H&M, kterou reprezentuje na všech turnajích, kde se účastní.

Tenis získal v posledních desetiletích znaky velké sportu, který konkuruje nejrozšířenějším sportům na světě. Rozvíjí se průmysl stavějící otevřené i kryté dvorce s nejrůznějšími povrchy. Vyrábějí se miliony míčů, raket, šortek, triček, obuvi, tašek a dalších doplňků. Výrobci sportovních potřeb se předstihují ve vývoji stále dokonalejšího tenisového náčiní, které tento sport činí přitažlivějším (Koromházová, Linhartová, 2008).

4.3 Grand Slam

Vrcholem tenisové sezony zůstávají každoročně čtyři grandslamové turnaje, na nichž se scházejí nejlepší hráči celého světa, aby čtrnáct dní bojovali o vítězství nejen ve dvouhrách, ale i ve čtyřhrách a smíšených čtyřhrách, které někteří hráči berou jako zpestření turnaje. Jedná se o turnaje Australian Open, French Open, Wimbledon a US Open. Jsou to čtyři turnaje, které jsou nejvýznamnějšími událostmi v tenisovém kalendáři za celý rok.

Grand Slam, v české podobě také často grandslam, je nejvyšší kategorie mužského a ženského profesionálního okruhu v tenise. V jedné sezoně zahrnuje čtyři turnaje, které se anglicky nazývají také jako „majory“ (Home.spsostrov.cz 2015: online).

V těchto turnajích se také hraje o neuvěřitelné finanční odměny. V dřívější době byly finanční rozdíly mezi muži a ženami. V současné době se rozdíly vyrovnaly. Původně byl Grand Slam označován vítězstvím ve všech čtyřech nejvýznamnějších turnajích během roku, tzv. čistý grandslam, a od roku 1983 po rozhodnutí mezinárodní tenisové federace i v řadě za sebou během dvou let, tzv. nekalendářní grandslam. Získání čistého Grand Slamu se podařilo za celou tenisovou éru pouze pěti lidem. První hráč, kterému se tento unikátní kousek podařil, se jmenuje Don Budge. Podařilo se mu to v roce 1938. V roce 1953 to dokázala hráčka Maureen Connollyová Brinkerová. Hráč Rod Laver to dokázal dokonce dvakrát v letech 1962 a 1969. Dále se to podařilo ještě hráčce Margaret Courtové v roce 1970. Poslední ženou, která získala Grand Slam ve dvouhře, byla Steffi Grafová v roce 1988. V současné době získání Grand Slamu ve dvouhře je čím dál více obtížné. Je to z důvodu stále větší specializace hráčů a dále, že se jednotlivé turnaje

hrají na odlišném povrchu. V současné době byli blízko tři hráči. Švýcarovi Rogeru Federerovi těsně unikl v letech 2006 a 2007. Vyhrál Wimbledon, Australian Open, US Open, na French Open ale prohrál ve finále se španělským hráčem Rafaelem Nadalem. Blízko byl také hráč Rafael Nadal, který vyhrál tři tituly, ale ze zdravotních důvodů musel skrečovat čtvrtfinále Australian Open. Dalším hráčem, kterému chyběl také jeden titul, byl srbský hráč Novak Djokovič, který ale prohrál v semifinále French Open (Lichner, 1985).

Dále se čistý grandslam vztahuje na zástupce čtyřhry. V roce 1951 to byli Frank Sedgman a Ken McGregor. V ženské čtyřhře v roce 1984 to dokázaly Martina Navrátilová s Pam Shiverovou. Podařilo se jim vyhrát 8 za sebou jdoucích grandslamů v období od Wimbledonu 1983 do French Open 1985. Dalšími hráčkami, kterým se povedl tento unikátní kousek, byly Maria Buenová a Martina Hingisová. Tyto tenistky Grand Slam vybojovaly s různými spoluhráčkami.

Tabulka č. 1: Přehled hráčů a hráček, kteří dosáhli na Grand Slam

Rok	Hráč / Hráčka	Stát
1938	Don Budge	USA
1953	Maureen Connollyová Brinkerová	USA
1962	Rod Laver	Austrálie
1969	Rod Laver	Austrálie
1970	Margaret Courtová	Austrálie
1988	Steffi Grafová	Německo

(WimbledonHistory 2015: online)

Německé hráčce Steffi Grafové se podařilo nejen vyhrát tzv. „čistý Grand Slam“, ale také tzv. „Zlatý Grand Slam“. Jako jediné hráčce v historii se jí to povedlo v roce 1988. Tento úspěch se skládá z vítězství na všech čtyřech grandslamových turnajích a vítězství na letních olympijských hrách v jednom roce. Podařilo se jí to v 25 letech, v tu dobu byla ještě poměrně mladá a další úspěchy ji čekaly. Její grandslamové úspěchy pokračovaly až do roku 1996 (Mcelhinney, P. 2013: online).

4.4 Grandslamové turnaje

V této kapitole diplomové práce se věnuji 4 grandslamovým turnajům. Tyto turnaje jsou považovány za nejvýznamnější na světě. Jedná se o turnaje Australian Open, French Open, Wimbledon a US Open. Každým grandslamovým turnajem se zabývám od jeho historie po současnost. Věnuji se nejvýznamnějším hráčům a hráčkám, kteří zanechali na těchto turnajích nezapomenutelnou stopu. Dále přidávám informace o zajímavostech, které se k jednotlivým turnajům vztahují. Ke každému Grand Slamu přikládám aktuální tabulku finančních odměn ve dvouhrách a čtyřhrách mužů a žen.

4.4.1 Australian Open

Obrázek č. 1: Centrální dvorec Rod Laver Arena

(Atpworldtour.com 2015: online)

Australian Open je prvním grandslamovým turnajem kalendářního roku, koná se v lednu. Je to jediný grandslamový turnaj, který neměl stabilní dějiště jako např. Wimbledon. Od jeho počátků se v pořádání střídala města Melbourne, Sydney, Adelaide a Brisbane. Dokonce v letech 1906 a 1912 byl turnaj pořádán na Novém Zélandu. Rok 1972 byl pro tento grandslamový turnaj přelomový, protože se usadil v Melbourne. Na Australian Open se neměnilo jen místo konání turnaje, ale dokonce se i třikrát změnil povrch, na kterém se hrálo.

Australskému šampionátu předcházela mistrovství jednotlivých australských států. První se hrálo mistrovství státu Viktoria v roce 1880 v Melbourne, 1885 Nového Jižního Walesu, 1889 Queenslandu, 1890 Jižní Austrálie, 1893 Tasmánie a 1895 Západní Austrálie. První ročník Australian Open se uskutečnil v roce 1905

v Melbourne. Datum konání turnaje se v historii několikrát změnilo. Od roku 1905 se turnaj konal vždy v prosinci. V roce 1977 se turnaj konal v lednu a v prosinci. Grandslamové turnaje roku 1986 byly chudší o Australian Open, pořadatelé se rozhodli, že se zase vrátí k původnímu termínu, a cyklus grandslamových turnajů znovu zahajoval Australian Open, proto se turnaj nekonal, takže následující rok byl obnoven lednový termín (Lichner, 1985).

Původní povrch Australian Open byl travnatý až do roku 1987. Turnaj se konal v tenisovém klubu v Kooyong na jihovýchodě Melbourne. Nicméně pořadatelé turnaje zjistili, že se turnaj nadále nedokázal vyrovnat s rostoucím počtem hráčů a narůstajícím zájmem diváků. Proto se změnilo nejen místo konání, ale i povrch, na němž se hrálo. Zpočátku konání turnaje na novém místě v Melbourne Parku měl velkou podporu umělý trávník, ale nakonec byl vybrán umělý tvrdý povrch nazývaný Reebound Ace, na kterém se hrálo mezi roky 1988 až 2008. Podle hráčů je tento povrch „vražedný“ při vysokých teplotách vzduchu, kdy se horko vpaluje do podrážek bot a nohou. Další změna povrchu nastala v roce 2008, kdy stávající tvrdý povrch Rebound Ace byl nahrazen novým tvrdým povrchem, který se nazývá v anglickém originále „Plexicushion“ (Parsons, 1998).

Mezi první velké postavy mužské části turnaje patřili Novozélanďan A. F. Wilding a Australan N. E. Brookes. V tomto období utvořil rekord v počtu vítězství Jack Crawford, který vyhrál čtyřikrát a povedlo se mu to v období 1931 - 1935. Další hráč, který se zapsal do historie turnaje, se jmenoval Adrian Quist. Ve dvouhře dokázal zvítězit třikrát a utvořil s největší pravděpodobností nepřekonatelný rekord ve čtyřhře, ve které zvítězil desetkrát za sebou. Z toho toto dokázal osmkrát s Johnem Bromwichem. Australan Roy Emerson byl dalším populárním hráčem, který se zapsal do historie turnaje. V období 1961-1967 vyhrál turnaj šestkrát, což se dodnes žádnému hráči nepodařilo. Zatím se mu přiblížil jen srbský hráč Novak Djokovič, který turnaj ovládl pětkrát. Na tomto turnaji se podařilo uspět jen několika málo hráčům z jiných zemí.

V poválečném období v roce 1953 vznikl rekord mistrovství, který není dosud překonaný. Ken Rosewall se ve věku 18 let a 2 měsíce stal nejmladším vítězem mužské dvouhry. Zároveň se stal i nejstarším hráčem, který turnaj vyhrál. Podařilo se mu to o 19 let později v roce 1972, kdy mu bylo 37 let a 2 měsíce. Turnaj se mu povedlo vyhrát celkem čtyřikrát.

Pro ženy byl turnaj otevřen poprvé v roce 1922. První vítězkou se stala Margaret Molesworth (TennisTheme.com 2015: online).

Mezi ženami je asi nejvíce spojováno s historií turnaje jméno Margaret Courtová-Smithová. Ve dvouhře žen získala celkem jedenáct vítězství. V roce 1973 dosáhla na rekordní poslední vítězství ve dvouhře žen na Australian Open. Žádný z jiných hráčů se k tomuto rekordu zatím nepřiblížil (TennisTheme.com 2015: online).

V otevřené éře na tomto významném turnaji vynikly další legendy tenisového sportu. Například Mats Wilanderovi se podařilo Australian Open vyhrát na obou površích. Podařilo se mu to v letech 1984 a 1988. Celkem zde dokázal zvítězit třikrát. Jak už bylo zmíněno v předchozím odstavci, nejúspěšnějším hráčem byl Roy Emerson, který dokázal zvítězit šestkrát. V otevřené éře je ještě třeba zmínit jména, jako jsou Andre Agassi a Ken Rosewall, kteří dokázali zvítězit čtyřikrát. Ken Rosewall zde zvítězil dvakrát v letech 1953 a 1955 a dvakrát v otevřené éře 1971 a 1972. Mezi významné hráče, kteří stále patří mezi aktivní, jsou Roger Federer a Novak Djokovič. Roger Federer zde získal svůj první titul v roce 2004 a dokázal tento turnaj opanovat ještě třikrát. Naposledy se mu to podařilo v roce 2010, kdy se dostával na vrchol Novak Djokovič. Nejvíce tituly v open éře se může pyšnit právě Novak Djokovič, kterému se povedlo turnaj opanovat dokonce pětikrát. První vítězství se mu podařilo v roce 2008 a poslední před několika měsíci v roce 2015. Oba tito hráči, kteří byli nyní zmíněni, mají možnost své sbírky titulů ještě rozšířit. Mezi ženami v open éře je třeba jmenovat americkou hráčku Serenu Williamsovou, která je nejúspěšnější hráčkou tohoto turnaje. Celkem zde dokázala zvítězit šestkrát. Od jejího prvního a posledního triumfu uplynulo neuvěřitelných dvanáct let. Poprvé dokázala zvítězit v roce 2003 a naposled vyhrát se jí podařilo stejně jako Novaku Djokovičovi v roce 2015 (Tenis - vítězové grandslamových turnajů 2015: online).

V současné době je Australian Open rovnocenným partnerem v kvartetu grandslamových turnajů. Přesto ještě nedávno v 80. letech nebyl o tento turnaj největší zájem. Nejlepší hráči nestáli o cestování do Austrálie o vánočních prázdninách a nevýhodou turnaje bylo i to, že se hrál v různých měsících. Až v roce 1983 se sešli australské představitelé a dali dohromady komerční a reklamní balíček, který nejenže zastavil pokles zájmu o Melbourne, ale zahájil transformaci, která

učinila z Australian Open jednu z nejvyhledávanějších událostí na jižní polokouli (Parsons, 1998).

Nyní obrátíme pozornost k místu Melbourne Park, kde se turnaj v posledních letech koná. Samotný stadion v Melbourne Parku je ohraničený z jedné strany řekou Yarra a z druhé melbournským kriketovým hřištěm. Již v roce 1988 v době svého otevření byl velmi pozoruhodný. V následujících letech se díky dalšímu vylepšení z tohoto stadionu stalo jedno z nejpohodlnějších míst na tenisových okruzích. Hned při vstupu do Melbourne Parku diváka upoutá zatahovací střecha, která pokrývá centrální tenisový dvorec při nepříznivém počasí. Centrální tenisový dvorec je pojmenován po tenisové legendě Rodu Laverovi, který jako první vyhrál Australian Open v otevřené éře tenisu. Kapacita tohoto tenisového dvorce je 14 820 míst pro sedící diváky. Zatahovací střecha se nachází i nad druhým dvorcem, který nese název Hisence Arena a který má kapacitu 10 500 sedících diváků. Jak už bylo dříve zmíněno, největším problémem jsou zde vysoké teploty. Proto se po rekordních návštěvách v roce 1998 začala plánovat výstavba dalšího tenisového dvorce. Jeho kapacita byla plánována pro 8000 až 10 000 diváků a mohla by být až zdvojnásobena při využití pro další sporty během roku (Parsons, 1988).

Českým a československým hráčům se na Australian Open také dařilo. Prvním naším hráčem, který se dostal do finále, byl Ivan Lendl. V roce 1983 bohužel nestačil na Matse Wilandera a jednoznačně prohrál své finále. Vše si vynahradil o šest let později v roce 1989, kdy porazil Miloslava Mečíře, a o rok později se mu podařilo zvítězit ještě jednou. Posledním naším vítězem tohoto turnaje se stal Petr Korda v roce 1998, když ve finále porazil Marcela Riose. První naší hráčkou, která se dostala do finále, byla Renata Tomanová v roce 1976, ale neuspěla. To se podařilo až její krajance Haně Mandlíkové v roce 1980. Mandlíková porazila ve finále W. Turnbullovou a získala své první vítězství na turnaji. Stejný kousek se jí podařil v roce 1987, kdy dokázala zvítězit podruhé. Ve finále porazila Martinu Navrátilovou, která dokázala zvítězit v roce 1981. Další úspěchy sbírali naši hráči ve čtyřhrách. Jana Novotná dokázala zvítězit dokonce třikrát. Jednou v ženské čtyřhře a dvakrát ve smíšené čtyřhře. Dále získala Helena Suková dvě vítězství v ženské čtyřhře. Mezi muži triumfoval Radek Štěpánek spolu s Indem Paesem v mužské čtyřhře v roce 2012. Poslední českou vítězkou se stala Lucie Šafářová, která vyhrála ženskou

čtyřhru v roce 2015 spolu s Američankou Bethanií Mattekovou-Sandsovou (Tenis - vítězové grandslamových turnajů 2015: online).

V roce 2015 dosáhl Australian Open nejvyšší návštěvnosti za celou dobu jeho konání. Návštěva se dostala na rekordní číslo 703899 diváků a překonala tak dosavadní rekord 686 006 diváků z roku 2012. Turnaj se také několikrát nekonal. Bylo to v letech 1916-1918, 1941-1945 a 1986. Oproti tomu se konal v roce 1977 dvakrát. Mezi juniorské vítěze ve dvouhře se zapsali z českých hráčů Barbora Strýcová, která zvítězila v letech 2002 a 2003, dále Karolína Plíšková, které se podařilo zvítězit v roce 2010. Posledním a zároveň jediným mužským zástupcem v juniorské dvouhře mužů byl Jiří Veselý, který dokázal zvítězit v roce 2011. Nejmladší vítěžkou ženské dvouhry se stala švýcarská hráčka Martina Hingisová, která zvítězila v roce 1997 ve věku 15 let a 10 měsíců. (Tenisportal 2015: online).

Tabulka č. 2: Finanční odměny na Australian Open 2015 (A\$)

Soutěž	Vítěz	Finalista	Semifinále	Čtvrtfinále	4. kolo	3. kolo	2. kolo	1. kolo
Dvouhra	3 100 000	1 550 000	650 000	340 000	175 000	97 500	60 000	34 500
Čtyřhra	575 000	285 000	142 500	71 000	39 000	23 000	14 800	

Pozn.: (A\$ - Finanční odměny jsou vyjádřeny v australských dolarech)

(Atpworldtour.com 2015: online)

4.4.2 Frech Open

Obrázek č. 2: Centrální dvorec Philippa Chatriera
(Atpworldtour.com 2015: online)

Mezinárodní mistrovství Francie je též známé pod názvem Roland Garros. Turnaj je kalendářně druhý v pořadí Grand Slamu. Koná se každoročně v období od poloviny května do začátku června. Ze všech čtyř grandslamových turnajů se odehrává na nejpomalejším povrchu. Pro tento turnaj se používá antuka. Antukový povrch je velice náročný na údržbu, a proto jeho příprava vyžaduje hodně času. Například tenisoví trenéři, kteří mají na starost tréninkovou jednotku o délce 60 minut, ve skutečnosti celou hodinu nevyužijí pro své tenisové účely. Určitý čas zabere klopení tenisového dvorce před zahájením hry, které je nutné, aby se na dvorci neprášilo. Nedílnou součástí tenisového dvorce jsou tenisové čáry. V současné době se objevují skoro všude čáry z umělého materiálu. Tyto tenisové čáry jsou zabudovány na dvorec většinou v období jara. Zůstávají na dvorci po celou sezonu a v podzimním období se zase odstraňují. Nevýhodou umělých čar je nepředvídatelný odskok míče, který na ně dopadne. Ještě na některých místech jako například v oddílu Slavoj Pacov se dosud používají tenisové čáry, které se musí před každým zápasem lajnovat. Nevýhodou je, že se během zápasů rychle rozmažou a vyšlapou. Hráč tím ztrácí přehled o přesném rozměru dvorce. Po ukončení tréninkové jednotky musí být tenisový dvorec uhlazen pro další hráče. Další z nevýhod antukového dvorce je déšť. Utkání se musí velice často přerušovat. Tenisový dvorec chvíli odolává náporu vody, ale ta se poté přestane vsakovat. Antuka však velice dobře pohlcuje vodu a za krátkou dobu je dvorec opět připraven.

Tenisový kurt se musí před začátkem zápasu nebo tréninku kropit a na konci uhladit pro dalšího hráče.

Tento turnaj se koná již od roku 1891, ale v první fázi se ho neúčastnili zahraniční hráči. Až v roce 1925 dovolila Francie účastnit se jakémukoliv hráči z jiné země. Do té doby byl tento francouzský turnaj přísně omezený na hráče, kteří měli francouzské občanství nebo kteří byli členy francouzských klubů. Jeden z důvodů, proč francouzské mistrovství přivítalo hráče z jiných zemí relativně pozdě, byla skutečnost, že se od roku 1912 až do roku 1924, kdy bylo zrušeno Mezinárodní tenisovou asociací, mistrovství světa na antuce konalo v Paříži ve Faisanderii v St. Cloud Parku. Jeho zánik byl konečným podnětem pro to, aby se národní francouzské mistrovství stalo mezinárodním. Mezinárodním turnajem se stal v roce 1925, kdy se po tři roky hrál střídavě v Racing Clubu v Croix-Catelan v Paříži a na Stade Francais ve Faisanderie (Parsons, 1998).

V roce 1927 se Francouzi rozhodli vybudovat během 1 roku nový stadion u příležitosti obhajoby vítězství v Davis Cupu. Byl vybudován v jihoparižské čtvrti Auteuil na kraji Buloňského lesa. Jeho kapacita byla 13 000 diváků. Centrální dvorec byl obklopen 7 antukovými dvorci a byl pojmenován po slavném francouzském pilotovi Rolandu Garrosovi, který byl velkým příznivcem tenisu. V první světové válce se proslavil svojí statečností ve vzdušných soubojích. Těsně před koncem války byl sestřelen a smrtelně zraněn. Od roku 1928 se tedy hraje na stadionu, který nese jméno výše zmíněného slavného pilota. Postupně areál prošel změnami a byl rozšířen. Celý komplex má v současné době 24 dvorců. Centrální kurt má kapacitu skoro 15 000 diváků a nese jméno po francouzském funkcionáři Phillipu Chatrierovi. Druhý největší dvorec na Roland Garros se jmenuje po tenisové legendě Suzanne Lenglenové. Tento dvorec má kapacitu 10 000 diváků (Lichner, 1985).

Tenisové kurty na tomto turnaji jsou pomalejší oproti ostatním povrchům. Výhodu zde mají hráči, kteří praktikují obrannou hru. Hráč, který tento turnaj vyhraje, bývá považován za nejlepšího tenistu na antukových dvorcích.

Mezi roky 1925 a 1932 byl turnaj ve znamení francouzských hráčů R. Lacosty, H. Cocheta a J. Borotry. Žádnému z nich se však nepodařilo vyhrát dvakrát za sebou. Jejich vládu narušil v roce 1933 J. H. Crawford. Poté se mezi vítězi objevili už jen dva Francouzi. První z nich byl po druhé světové válce M. Bernard v roce

1946. Druhým byl Y. Noah v roce 1983. V roce 1938 zvítězil Američan D. Budge, a jako první v historii získal Grand Slam.

V letech 1956 až 1965 přišla australská éra, kterou přeřali N. Pietrangeli a M. Santana. V této éře R. Emerson vyhrál dvakrát ve dvouhře a šestkrát za sebou ve čtyřhře. R. Laver je poslední australským vítězem, který tento turnaj vyhrál v letech 1962 a 1969. Oba tyto tituly vedly k získání Grand Slamu. V prvním otevřeném klání pro amatérské i profesionální hráče probíhal turnaj v době studentských nepokojů. Přestože generální stávka ovlivnila veřejnou dopravu, hlediště bylo obsazeno do posledního místa a sledovalo fascinující finálový zápas, ve kterém zvítězil Rosewall. Další nezapomenutelnou ikonou turnaje byl B. Borg, který turnaj vyhrál šestkrát, z toho čtyřikrát za sebou. První dva tituly vyhrál v letech 1974 a 1975. Další jeho čtyři vítězství, která dobyl v řadě za sebou, byla v období od roku 1978 do roku 1981.

Počátky turnaje v soutěži žen patřily francouzské hráčce S. Lenglenové. French Open dokázala vyhrát celkem šestkrát, nejvíce od počátku turnaje až do roku 1968, kdy byly turnaje otevřeny amatérským i profesionálním hráčkám. V roce 1925 dokázala vyhrát dvouhru i čtyřhru. Další výraznou postavou byla Američanka H. Willsová-Moodyová, která vyhrála čtyřikrát v období 1928 až 1932, a francouzská hráčka S. Mathieuová.

V poválečném období dominovaly na Roland Garros především americké hráčky. V roce 1962 se objevila 20letá Australanka M. Smithová-Courtová, která začala velkou sérií úspěchů. Zvítězila pětkrát ve dvouhře a k tomu přidala ještě čtyři vítězství ve čtyřhře. Ve dvouhře zvítězila v období 1962 až 1973. Od jejího prvního a posledního triumfu uplynulo 11 let (Lichner, 1985).

V roce 1973 se poprvé objevila na turnaji Chris Evertová a prohrála až ve finále. Tento turnaj vyhrála poprvé v roce 1974. Této vynikající hráčce a legendě French Open se podařilo zvítězit na tomto klání dohromady sedmkrát. Zmíněných nezapomenutelných vítězství dokázala dosáhnout v období 1974 až 1986. Nikdo tento rekord do současné doby nepřekonal a ani se k němu nepřiblížil. Další období opanovaly Steffi Grafová a Monika Selešová. Obě dvě hráčky vyhrály turnaj v období 1987 až 1996. Jejich nadvládu se podařilo dvakrát narušit Španělce Arantxe

Sánchezové Vicariové, která zvítězila v letech 1989 a 1994. Poté se jí podařilo ještě zvítězit v roce 1998.

Od začátku nového století přišla španělská éra. V roce 2005 poprvé zvítězil mladý Španěl Rafael Nadal, a tím začal svoji neuvěřitelnou sérii vítězství na tomto turnaji. Dokázal tu zvítězit celkem devětkrát a další tituly může ještě přidat. Jeho panování začalo v roce 2005 a prozatím skončilo v roce 2014. Jediný, kdo dokázal narušit jeho vládu, byl Roger Federer, který vyhrál v roce 2009. Mezi ženami French Open nemělo tak výraznou osobnost jako u mužů. Nicméně je třeba zmínit belgickou hráčku Justine Heninovou. Dokázala zvítězit dohromady čtyřikrát. Mezi roky 2005 a 2007 zvítězila třikrát za sebou a získala tzv. hattrick. V posledních čtyřech letech se ve vítězství střídaly Maria Šarapovová a Serena Williamsová, která v posledním finále porazila po velmi vyrovnaném zápase českou hráčku Lucii Šafářovou (Tenis - vítězové grandslamových turnajů 2015: online).

Čeští tenisté byli na French Open úspěšnější než například na Australian Open. První výraznou stopu zanechal na tomto turnaji Jaroslav Drobný, který se dostal do finále celkem pětkrát. Zvítězit dokázal dvakrát, ale v tu dobu již jako egyptský občan. Dalším naším hráčem, který dokázal vyhrát, a to konce dvakrát za sebou, byl v letech 1970 a 1971 Jan Kodeš. V 80. letech přidal tři tituly Ivan Lendl a dvakrát stanul ještě ve finále. Posledním českým finalistou ve dvouhře mužů byl Petr Korda, který v roce 1992 nestačil na Jima Couriera. Premiérový a zároveň jediný československý titul v ženské dvouhře získala Hana Mandlíková v roce 1981. Jen stupínek pod vrcholem zůstala v roce 2015 Lucie Šafářová. Ve finále nestačila na Američanku Serenu Williamsovou. Naopak ve čtyřhrách naši hráči dosáhli více úspěchů než ve dvouhrách. První vítězství ve čtyřhře mužů získal pro Československo v roce 1948 Jaroslav Drobný. Další úspěch přišel až po dlouhé době v roce 1986, kdy titul získal Tomáš Šmíd spolu s Australanem Johnem Fitzgeraldem. Dvakrát za sebou dokázal zvítězit v letech 1996 a 1997 Daniel Vacek spolu s ruským hráčem Kafelnikovem. Zatím posledních mužských úspěchů ve čtyřhře se dočkal Lukáš Dlouhý, který se do finále probojoval celkem čtyřikrát, ale jen v roce 2009 dokázal zvítězit s Leandrem Paesem. Mezi ženami jsme získali ještě více úspěchů ve čtyřhrách než u mužů. Pro český tenis byl významný rok 1990, kdy dokázala zvítězit česká dvojice Jana Novotná spolu s Helenou Sukovou. V roce 2011 zvítězila další česká vynikající dvojice Andrea Hlaváčková a Lucie Hradecká. Poslední úspěchem

byla finálová účast Lucie Šafářové společně s Američankou Bethanií Mattekovou-Sandsovou (Tenis - vítězové grandslamových turnajů 2015: online).

V roce 2004 vytvořili dva francouzští hráče rekord v počtu her v jednom zápase. V prvním kole se utkali Fabric Santoro a Arnaud Clement, který svůj pětisetový zápas museli odehrát ve dvou dnech. Celý zápas trval 6 hodin a 33 minut a bylo odehráno 71 her. Vítězný Santoro, který postoupil do druhého kola, musel odehrát podobný zápas, který se opět protáhl do pěti setů. Také tento zápas zvládl, ale ve třetím kole unavený francouzský hráč soupeři jednoznačně podlehl. V roce 1990 se podařilo zvítězit nové vycházející hvězdě Monice Selešové, které se to podařilo v 16 letech a 6 měsících (Tennisportal 2015: online).

Tabulka č. 3: Finanční odměny na French Open 2015 (€)

Soutěž	Vítěz	Finalista	Semifinále	Čtvrtfinále	4. kolo	3. kolo	2. kolo	1. kolo
Dvouhra	1 800 000	900 000	450 000	250 000	145 000	85 000	50 000	27 000
Čtyřhra	450 000	225 000	112 500	61 000	33 000	18 000	9 000	

Pozn.: (€- Finanční odměny jsou vyjádřeny v eurech)

(Atpworldtour.com 2015: online)

4.4.3 Wimbledon

Obrázek č. 3: Centrální dvorec Centre Court
(Atpworldtour.com 2015: online)

Wimbledon je nejstarší a pro mnoho hráčů nejprestižnější tenisový turnaj na světě. Každoročně se koná dva týdny uprostřed britského léta na dokonale upravených trávnících All England Clubu. Wimbledon má bohatou historii, stal se už legendárním a mezi ostatními turnaji má zcela výjimečné postavení. Wimbledon je slovo, které vzrušuje každého tenistu. A není mezi nimi jediný, který by nechtěl navštívit a uvidět tuto Mekku bílého sportu. Každoročně je o tento turnaj veliký zájem i mezi diváky, kteří jej v hojné míře navštěvují. Wimbledon je považován za neoficiální mistrovství světa na travnatých dvorcích. Vítězství v tomto turnaji je vnímáno mezi tenisty jako největší individuální tenisový úspěch. Proto není divu, že wimbledonský turnaj určoval vývoj tenisové hry po technicko-taktické stránce. Wimbledonský turnaj se nekonal v letech 1915 až 1918.

V roce 1922 bylo zrušeno vyzývatelské kolo. Do roku 1922 vítězové loňských titulů hráli pouze finále. Tito hráči tedy mohli po celou dobu turnajů odpočívat a hrát až poslední zápas proti soupeři, který porazil všechny ostatní soupeře. Z tohoto důvodu bylo pro ně lehčí vyhrát turnaj několikrát po sobě. Toto platilo pro všechny soutěže kromě ženské a smíšené čtyřhry. Avšak od roku 1922 bylo toto pravidlo pro všechny události zrušeno a vítězové museli hrát všechny zápasy s tím, že porazí všechny své soupeře, aby se dostali do finále (WimbledonHistory 2015: online).

Wimbledon se nachází na okraji Londýna. Jedná se o soukromý klub, který byl založen v roce 1868. V tomto klubu se nejdříve soutěžilo v kroketu. Od roku 1877 do roku 1921 se nehrál Wimbledon na současných dvorcích, ale hrával se na původních dvorcích All England Tennis and Croquet Clubu na Worple Road. Až v roce 1922 se tento klub přestěhoval na dnešní pozemky. Patronát nad tímto grandslamovým turnajem drží královská rodina v čele s patronkou klubu anglickou královnou Alžbětou. Prezidentem klubu je vévoda z Kentu (Grasso, 2011).

Londýnské předměstí Wimbledon a světový tenis patří k sobě. Je to značka tradice, vynikající organizace a propagace skvělého tenisu na zelené trávě. Wimbledon se může chlubit tím, že je zde tráva nejzelenější. Travnatý koberec je zde považován za umělecké dílo. Právě toto umění je jednou ze základních tradic místní historie. Legendární pan Fuller byl hlavním zahradníkem 47 roků. Toto jméno je uváděno ve všech historických listinách All England Clubu na čestném místě, hned v závěsu za královskými osobnostmi a po boku předsednictva. V současné době jsou v areálu zahradníci, kteří trávu pro tento turnaj pěstují. Tráva, která se vyšlape, se vyřezává po čtvercích a vyměňuje se. Po dvou měsících se dá na vyměněných kusech znova hrát (Bolardt, 1980).

Jak Wimbledon prochází postupem času jednotlivými změnami, tak jedna věc zůstala stejná od jeho počátku až po současnost. Pro tenis se tento turnaj stal módní záležitostí z důvodu oděvů. Wimbledon je v mnoha ohledech jedinečný, ale má zejména jeden požadavek na všechny účastníky a to je, aby každý tenista a tenistka nosili své oděvy celé bílé (Nauright, Parrish, 2012).

V roce 1877 se rozhodl pan Walsh, vydavatel anglického sportovního časopisu The Field, uspořádat první tenisový turnaj ve Wimbledonu. Byly uděleny dvě ceny. Zlatá cena pro vítěze a stříbrná pro hráče na druhém místě. O tento nápad se postarali Julian Marshall, Henry Jones, Cecil Heathcote a John Walsh. Zúčastnilo se 22 mužů a vítězem se před zraky 200 diváků stal Spencer Gore, který porazil W. C. Marshalla v prvním finále. Diváci, kteří přišli sledovat finále, zaplatili v přepočtu na dnešní peníze 5 pencí. Až do roku 1884 se konala pouze dvouhra mužů. Poté byla zavedena dvouhra žen a v prvním ročníku se zúčastnilo 13 hráček. V premiérovém ročníku slavného turnaje zvítězila Maud Watsonová (Bolardt, 1980).

V roce 1877 se na Wimbledonu hrála pouze dvouhra mužů s 22 účastníky. Tato tradice pokračovala až do roku 1883. Změnu v tomto výjimečném turnaji přinesl rok 1884, kdy přibyla dvouhra žen a čtyřhra mužů. Čtyřhra žen a smíšená čtyřhra se začaly hrát až od roku 1913. V počátečním období kralovali pochopitelně angličtí tenisté. Nejvýznamnějším mezi muži byl Renshaw, který stanul na stupni vítězů celkem osmkrát. Postupem času začali ovládat Wimbledon bratři Dohertyové. Jejich nadvláda trvala neuvěřitelných deset let. Jediným hráčem, který ji dokázal narušit, byl v roce 1901 Gore. Poté dokázal zvítězit ještě dvakrát. Ale i v tomto období již některé tituly putovaly do zahraničí. V soutěži mužů se o to postaral Australan N. E. Brookes a čtyřnásobný vítěz turnaje Novozélandčan F. Wilding, který se poté stal obětí první světové války. Další významnou postavou prvních poválečných ročníků byl William Taten Tilden přezdívaný „Big Bill“. Dokázal zvítězit na dvou posledních ročnících tohoto turnaje na Worple Road v roce 1920 a 1921. Poté se však na turnajích v Evropě neobjevoval. Hrál pouze na domácích turnajích, kde kraloval. Až v roce 1930 se Bill Tilden vrátil v 37 letech a vyhrál Wimbledon potřetí. Po éře Tildena se ujali žezla Francouzi Cochet, Borotra a Lacoste. Dalším významným hráčem v tomto období byl anglický hráč Fred Perry, který Wimbledon vyhrál třikrát.

Pro období po druhé světové válce je charakteristické časté střídání vítězů. Jednou z hlavních příčin byla větší konkurence a vyšší finanční nabídky za přestup k profesionálům. Proto bylo pro hráče tohoto období těžké držet krok se svými předchůdci. V tomto období se podařilo třikrát zvítězit jen Rodu Laverovi. Ostatní tenisté, mezi nimiž se nacházeli i tenisoví velikáni Kramer a Schroeder, se museli spokojit jen s jedním titulem z tohoto významného turnaje (Lichner, 1985).

V roce 1968 oznámila Velká Británie bez ohledu na stanovisko FILT uspořádání otevřeného turnaje ve Wimbledonu. Stalo se tak při 92. ročníku tohoto prestižního turnaje. Společně se turnaje zúčastnili amatéři, poloprofesionálové a profesionálové. Při prvním otevřeném turnaji byli úspěšnější profesionální hráči. Titul neoficiálního mistra získal v roce 1968 Rod Laver. Otevřený Wimbledon umožnil setkávání hráčů amatérských a profesionálních, kteří by se jinak asi v životě nepotkali. K tomuto se mnohokrát vyjádřil Rod Laver a v roce 1968 se mu jeho přání splnilo. Jako první hráč v tenisové historii dostal za vítězství ve Wimbledonu odměnu 2000 liber. Dalším vynikajícím hráčem, který zanechal nezapomenutelnou

stopu na tomto turnaji, byl Bjorn Borg, který dokázal zvítězit pětkrát za sebou v období mezi roky 1976 a 1980. Dalšími významnými hráči, kteří dokázali zvítězit třikrát za sebou, byli Newcombe, McEnroe a Becker. Rekordmanem v počtu vítězství se stal Pete Sampras, který dokázal zvítězit sedmkrát v období mezi roky 1993 a 2000. Jediný, kdo dokázal jeho sérii narušit, byl Richard Krajicek v roce 1996. Od sezony 2003 začala nadvláda Rogera Federera. Turnaj dokázal ovládnout dohromady pětkrát v řadě a vyrovnal Borgův rekord. Poté zvítězil ještě dvakrát v letech 2009 a 2012. Poslední dva ročníky ovládl Novak Djokovič, který ve finále porazil právě Rogera Federera.

První vítězkou nejprestižnějšího a nejoblíbenějšího turnaje se stala M. Watsonová, která dokázala triumfovat v prvních dvou ročnících ve dvouhře žen. V následujícím období 1887 až 1900, které trvalo neuvěřitelných čtrnáct let, se střídaly na nejvyšším stupínku tři hráčky. Byly to C. Dodová, G. W. Hillyardová a C. Cooperová. Jediné H. Riceové se podařilo v roce 1890 narušit nadvládu těchto hráček. První ženou, která vyhrála wimbledonskou dvouhru žen a nepocházela z Anglie, byla v roce 1905 americká hráčka Suttonová. Další nezapomenutelnou hráčkou, která patří mezi rekordmanky turnaje, byla Suzanne Lenglenová. Dokázala zvítězit dohromady šestkrát, a z toho pětkrát za sebou v období 1919 až 1923. Byla velmi oblíbená a stala se miláčkem britského obecnstva a zůstala jím až do roku 1926. V roce 1920 se jí podařila nevídaná věc. Dokázala triumfovat ve všech třech soutěžích. Zvítězila ve dvouhře žen, ve čtyřhře žen a ve smíšené čtyřhře. Tento unikátní výsledek dokázala zopakovat ještě dvakrát v letech 1922 a 1925. Rok po Lenglenové vyhrála Wimbledon hráčka s precizními údery Helen Wilsonová-Moodyová. Ve dvouhře zvítězila celkem osmkrát s přestávkami. Dodnes je nazývána neoficiální královnou wimbledonské ženské dvouhry a největší tenistkou meziválečného období.

V období po druhé světové válce se dvouhra žen vyrovnala. Některé hráčky dokázaly několikrát zvítězit, ale rekordům v počtu vítězství, jako například S. Lenglenové, se nepřiblížily. Částečně se to podařilo Američance Broughové, která dokázala vyhrát čtyřikrát. Další z vynikajících poválečných tenistek byla trojnásobná vítězka Maureen Connollyová. V následujících letech byla suverénní vítězkou B. J. Kingová, která v roce 1968 dovršila svůj wimbledonský hatrick.

Po otevření Wimbledonu pro amatérské i profesionální hráče si B. J. Kingová dokázala připsat ještě další tři vítězství na turnaji. Poté přišla éra naší tenistky Marty Navrátilové a Steffi Grafové. Tyto dvě slavné hráčky jsou rekordmankami v počtu vítězství ve Wimbledonu. První z nich Martina Navrátilová získala svůj první titul na tomto turnaji v roce 1978, a zahájila tak svoji rekordní sérii devíti vítězství ve dvouhře žen. V letech 1988 a 1989 odešla Martina Navrátilová z finále poražena. Nad její síly byla nová vycházející hvězda Steffi Grafová, která dokázala ovládnout wimbledonské finále dohromady sedmkrát. Od roku 2000 začala nadvláda sester Venus a Sereny Williamsových. Mladší z dvojice sester Serena dokázala zvítězit šestkrát, a předčila tak svoji starší sestru Venus, která zvítězila pětkrát. Dokonce se obě sestry potkaly čtyřikrát ve finále a z toho byla úspěšnější třikrát mladší z dvojice Serena. Jejich dominanci dokázaly narušit dvě hráčky. První z nich byla v roce 2004 Maria Šarapovová a v sezoně 2006 Amélie Mauresmová. V roce 2011 zvítězila česká hráčka Petra Kvitová, která dokázala vynikající úspěch zopakovat v roce 2014 (Tenis - vítězové grandslamových turnajů 2015: online).

Jednou ze zajímavých postav tohoto turnaje je Američan Savitt, který v roce 1951 vyhrál Wimbledon a mezinárodní mistrovství Austrálie a jenž tvrdil, že je absolutní samouk a nikdy žádnému trenérovi neplatil za trénink. Věnoval se v té době plně studiu, na turnaje jezdil jen o prázdninách nebo ve studijním volnu. Po vítězství ve Wimbledonu prohlásil: „Věnuju tenisu jeden jediný rok, potom si budu hledat nějaké rozumné zaměstnání.“ Své slovo splnil a krátce po vítězství na mezinárodním mistrovství Austrálie nastoupil do práce u olejářské firmy v Houstonu a zcela zanechal závodního tenisu. V roce 1953 se však právě v Houstonu konal velký turnaj a přátelé Savitta přemluvili, aby se jej zúčastnil, a on zcela bez tréninku celý turnaj vyhrál. Že nešlo o žádný lehký turnaj, dokazují jména účastníků závěrečných kol - Američané Seixas, wimbledonský vítěz 1953, Trabert, vyhrál Wimbledon 1955 a další vynikající Američan (Chvátal, Kreuz, 1984).

Pro české a československé hráče byl Wimbledon tak trochu zakletý ve dvouhrách. Naši hráči se do finále probojovali celkem čtyřikrát, ale jen Jan Kodeš v roce 1973 dokázal zvítězit. Další dva naši hráči Ivan Lendl a Tomáš Berdych své finálové utkání nedokázali dovést do vítězného konce. Ivan Lendl prohrál své finále dvakrát za sebou v roce 1986 a 1987. Ženy v tomto ohledu byly mnohem úspěšnější. Martina Navrátilová dokázala Wimbledon vyhrát dokonce třikrát. Další naše

vynikající hráčka Jana Novotná dokázala zvítězit, ale až na třetí pokus. I když k vítězství byla velmi blízko v roce 1993, ale výborně rozehraný zápas nedokázala dotáhnout do vítězného konce. Poslední naší vítězkou turnaje se stala Petra Kvitová. Zvítězit dokázala poprvé v roce 2011 a druhý triumf přidala o tři roky později v roce 2014, kdy dokázala porazit Eugenio Bouchardovou za 55 minut. V ženské čtyřhře se podařilo získat vítězství českému páru Janě Novotné a Heleně Sukové v letech 1989 a 1990. Ostatní české hráčky, které zvítězily, to dokázaly ve spojení s tenistkami jiné národnosti. Ve smíšené čtyřhře dokázal zvítězit český sourozenecký pár Cyril Suk a Helena Suková v letech 1996 a 1997 (Tenis - vítězové grandslamových turnajů 2015: online).

První československé úspěchy ve Wimbledonu se datují do roku 1926, kdy se do čtvrtfinále probojoval Jan Koželuh, kde prohrál s pozdějším vítězem Jeanem Borotrou. O rok později dokázal Jan Koželuh výkon zopakovat, prohrál s Francouzem Lacostem. Další vynikající úspěch se podařil páru Menzel, Hecht, který se probojoval do semifinále, kde následně podlehl anglické dvojici Hughes a Tuckey (Chváta, Kreuz, 1993).

Zajímavostí wimbledonské historie je, že turnaj měl i svého prvního vraha. Stal se jím finalista z roku 1879 hráč Vere St. Leger Gould. Se svou manželkou se zadlužili, přesto však měli štěstí, pomohla jim bohatá vdova Dánka Ema Levinová. Zaplatila za ně dluhy, dala jim i nějaké peníze, ale Gould chtěl mít víc, proto ženu zavraždil. Manželé byli odsouzeni k trestu smrti, požádali o milost a dostali doživotí (Chváta, Kreuz, 1993).

K Wimbledonu se váží i dva neuvěřitelné rekordy. Nejkratší finále historie trvalo roku 1881 pouhých 37 minut, William Renshaw deklasoval krajana Johna Hartleyho 6:0 6:1 6:1 (Wimbledon.com 2015: online). Naopak nejdelší zápas za 125 let turnaje předvedli v roce 2010 Nicolas Mahut a John Isner. Nicolas Mahut se dostal do hlavní soutěže až z kvalifikace. Utkání začalo 22. června a skončilo 24. června, kdy John Isner proměnil svůj pátý mečbol. Zápas trval 11 hodin a 5 minut a John Isner v něm zvítězil 70:68 v pátém setu. Jen pátý set trval 8 hodin a 11 minut a bylo v něm odehráno 138 her a celkem 183. Tento zápas je označován jako nejdelší zápas v historii tenisu (Grasso, 2011).

Jahody se smetanou jsou jednou z věcí, které neodmyslitelně patří k Wimbledonu jako travnaté dvorce. Jahody nejvyšší kvality pocházejí z hrabství v Kent, kde dochází ke kontrole jakosti jak na poli, tak na farmě, aby každé ráno dorazila do areálu čerstvá zásilka, která je pak rozesílána do všech kuchyní na další zpracování. Během čtrnácti dní se spotřebuje neuvěřitelných 28 tisíc kilogramů jahod. Tato tradiční pochoutka si rychle získala svoji oblibu a dalo by se říci, že bez jahod se smetanou by Wimbledon ztratil část ze svého kouzla (Wimbledon.com 2015: online).

Například Američan Mulloy zvítězil v roce 1957 ve čtyřhře ve Wimbledonu ve věku 43 let. Francouz Borotra se účastnil Wimbledonu v roce 1958 ve čtyřhře ve věku 59 let. Proč tomu tak je? Dá se říci, že je zatím zlepšená technika a získané zkušenosti. Tyto dovednosti mohou do určité míry nahradit částečné snížení tělesné zdatnosti (Hohm, Meruňka, 1959).

Jako u jiných turnajů, tak také ve Wimbledonu se hodně sledoval vývoj finančních odměn pro jednotlivé hráče. Už od počátků byly v tenise rozdíly mezi tenisty a tenistkami. V roce 1968, kdy byli turnaje otevřené pro amatérské i profesionální hráče, dostal vítěz mužské dvouhry 2 000 liber. Oproti tomu vítězka dámské dvouhry získala jen 750 liber. Finanční odměny se každoročně začaly postupně navyšovat. Když se v roce 2003 potkali sestry Williamsovy ve finále Wimbledonu, začala dlouholeté diskuze, aby finanční odměny byly stejné pro muže i ženy. Až od roku 2007 si vítězové dvouhry mužů i žen přijdou na stejné finanční částky (Smart, 2005).

Tabulka č. 4: Finanční odměny ve Wimbledonu 2015 (£)

Soutěž	Vítěz	Finalista	Semifinále	Čtvrtfinále	4. kolo	3. kolo	2. kolo	1. kolo
Dvouhra	1 880 000	940 000	470 000	241 000	127 000	77 000	47 000	29 000
Čtyřhra	340 000	170 000	85 000	43 000	22 500	13 750	9 000	

Pozn.: (£ - Finanční odměny jsou vyjádřeny v librách)

(Atpworldtour.com 2015: online)

4.4.4 US OPEN

Obrázek č. 4: Centrální dvorec Arthur Ash Stadium
(Atpworldtour.com 2015: online)

US Open je závěrečným grandslamovým turnajem kalendářního roku. Tento turnaj je známý též pod názvem Forest Hills a později Flushing Meadows. Je to jeden ze čtyř nejvýznamnějších světových turnajů, který se započítává do tzv. série Grand Slamu. Koná se každoročně na přelomu srpna a září. Tento turnaj se hraje na tvrdém povrchu. Spojené státy americké jsou tenisová velmoc, kde je betonový povrch nejrozšířenější. Betonové povrchy jsou rychlejší než antukové. Výhodou těchto dvorců je nenáročnost na jejich údržbu a dlouhá životnost. Tyto dvorce ale výrazně zatěžují svaly, šlachy a úpony nohou.

První turnaj ve Spojených státech se konal v Nahantu v Massachusetts v srpnu 1876. První ročník předchůdce US Open se konal v roce 1881 (o 4 roky později než Wimbledon) na travnatých dvorcích Casina v Newportu (Rhode Island) za účasti 26 hráčů. Pravidla, podle nichž bylo hráno, byla převzata z Wimbledonu. Turnaje se dokonce účastnilo i několik britských hráčů. Na programu byla dvouhra a čtyřhra mužů. Vítězem se stal R. D. Sears, který vyhrál i dalších 6 ročníků. Utvořil tak rekord 7 po sobě jdoucích vítězství, který dosud nebyl vyrovnán. Tento hráč měl výhodu vyzývacího zápasu, který byl zaveden v roce 1884 a zrušen pro muže v roce 1912 a pro ženy v roce 1919. Ženy se poprvé v turnaji představily v roce 1887 ve Philadelphii na travnatých dvorcích místního Cricket Clubu. První vítězkou se stala E. Hansellová. Od roku 1924 se dvouhry mužů a žen hrály na travnatých dvorcích stadionu West Side Tennis Clubu ve Forest Hills v New Yorku. Čtyřhry

nebyly uznávané jako zápas šampionátu až do roku 1889. Změna nastala až v roce 1935, kdy se muži a ženy setkali při společné události ve Forest Hills. Čtyřhry se hrávaly na různých stadionech. Až roku 1968 byly všechny soutěže soustředěny do Forest Hills. V prvních dvou letech, v nichž amatéři a profesionálové dostali možnost soutěžit společně, se stal turnaj nejbohatším tenisovým turnajem na světě. Navzdory očekávání profesionálové bojovali a finále získal Arthur Ashe, dosud amatér, který ve stejném roce získal i americký amatérský titul. Virginia Wadeová získala 6000 dolarů jako první vítězka turnaje v open éře v ženské dvouhře (Parsons, 1998).

Rok 1969 byl jedním z nejdůležitějších pro Roda Lavera. Stal se jediným mužem, který dosáhl grandslamu podruhé ve stejné aréně, v níž se Don Budge zapsal do historie jako první grandslamový mistr v roce 1938. Toto finále muselo být několikrát odloženo kvůli dešti. Další zdržení o 95 minut nastalo z důvodu vrtulníku, který se vznášel nad kurtem jako součást vysušování tenisového dvorce. Při tomto triumfu použil Rod Laver tretry, aby se mu lépe došlapovalo na dosud kluzkou trávu. Toto utkání zhlédlo pouhých 3708 diváků a nepsal o něm žádný ze sdělovacích prostředků.

Popularita turnaje dále narůstala. V roce 1973 byly zavedeny stejné finanční odměny pro muže i ženy. John Newcombe a Margaret Courtová získali 25 000 dolarů každý za vítězství ve dvouhře. O rok později přišlo rozloučení s travnatým povrchem. Tento rok byl významný i v tom, že se noční zápasy začaly hrát pod umělým osvětlením. V roce 1975 byl původní travnatý povrch ve Forest Hills nahrazen umělou antukou, která se nazývala har-tru.

Najít nové místo snadno dosažitelné z Manhattanu a s dostatečným prostorem pro všechny nezbytnosti, aby se zde mohl konat grandslamový turnaj, nebylo jednoduché. Navíc zde existovalo riziko, v té době pravděpodobně podceňované, že starý stadion Louise Armstronga, tedy vybrané místo, se nacházel přímo pod jednou ze vzdušných cest směřujících na letiště La Guardia.

Od roku 1978 se stalo dějištěm největšího světového turnaje na americké půdě Flushing Meadows. Zde přišla po třech letech znova změna povrchu. Ve Flushing Meadows se začalo hrát na gumoasfaltových dvorcích (Parsons, 1998).

Prvním vítězem mužské dvouhry se stal R. D. Sears, který dokázal zvítězit nejen v prvním ročníku turnaje, ale dokázal ovládnout dalších šest ročníků poté. Ve

sportovní historii turnaje se rekordu R. D. Searse nejvíce přiblížil W. T. Tilden, který vyhrál v období 1920 až 1925 šestkrát za sebou dvouhru. V roce 1929 se mu to povedlo posedmé. Další hráč, který za sebou zanechal stopu v tomto turnaji, byl Angličan F. Perry. Tento tenista vyhrál US Open třikrát, a to v letech 1933, 1934 a 1936. V roce 1938 se povedlo hráči D. Budgeovi získat Grand Slam. Dokázal vyhrát všechny 4 největší turnaje v jednom roce. Tento turnaj byl poslední, který mu ještě chyběl k dosažení Grand Slamu.

Období po druhé světové válce je charakterizované častým střídáním vítězů. V tomto období se nepodařilo žádnému z hráčů vyhrát turnaj více jak dvakrát.

V další éře tohoto slavného turnaje vynikl R. Laver, který vyhrál v letech 1962 a 1969. Obě tato vítězství znamenala získání Grand Slamu. Své druhé vítězství už získal v turnaji pro všechny hráče, protože v roce 1968 začali na turnaji startovat i profesionální hráči, což zvýšilo i jeho sportovní hledisko. Tenisová legenda Jimmy Connors byl považován za nejvšestrannějšího hráče své doby. Podařilo se mu tento turnaj vyhrát na všech třech površích. Vyhrál v letech 1974, 1976, 1978, 1982 a 1983. Stal se prvním pětinasobným vítězem US Open v otevřené éře tenisu. Turnaj vyhrát čtyřikrát za sebou se podařilo dalšímu vynikajícímu hráči, který se jmenuje J. McEnroe. Vyhrál v letech 1979, 1980, 1981 a 1984. Osmkrát za sebou se dokázal Ivan Lendl dostat do finále turnaje. Jeho první tři pokusy skončily neúspěchem, ale v letech 1985 až 1987 dokázal třikrát za sebou zvítězit. Ovšem další dvě finálové účasti nedokázal proměnit ve vítězství. V dalších letech dokázal vítězit s menšími přestávkami Pete Sampras, který triumfoval celkem pětkrát. V roce 2003 začal turnaji kralovat Roger Federer. US Open dokázal ovládnout dohromady pětkrát za sebou. Andy Murray opanoval celý turnaj v roce 2012 a získal zde premiérový grandslamový titul. Stal se prvním mužským vítězem z Velké Británie, který získal Grand Slam od roku 1936, kdy zvítězil Fred Perry.

V počátcích turnaje ženské dvouhry se na trůně vystřídalo několik hráček. Do historie se v období před druhou světovou válkou zapsala Američanka M. Bjurstedtová- Malloryová. Tato hráčka získala titul ve dvouhře osmkrát v letech 1915 až 1926. Podobný kousek se málem povedl její krajance H. Willsové-Moodyové. Ta vyhrála v letech 1923, 1924, 1925, 1927, 1928, 1929 a 1931. K vyrovnání rekordu její krajanky jí chybělo jedno vítězství na US Open. První americkou představitelkou moderního útočného tenisu ve Forest Hills byla A.

Marbleová. Čtyřnásobná vítězka z let 1936, 1938, 1939 a 1940 dominovala tvrdým podáním a výbornou hrou na síti.

V poválečném období ženského tenisu dominovala další Američanka M. Osborneová-du Pontová, která zvítězila v letech 1948, 1949 a 1950. Po ní následovala její krajanka M. Connollyová, která také vyhrála turnaj třikrát za sebou v letech 1951, 1952 a 1953. Její třetí vítězství znamenalo první ženský Grand Slam v historii tenisu. V roce 1957 získala poprvé vítězství v turnaji černošská tenistka A. Gibsonová, která vládla útočnou hrou. Další výraznou osobností ve Forest Hills byla Brazilka M. E. Buenoová, která vyhrála čtyřikrát za sebou v letech 1959, 1963, 1964 a 1966 (Lichner, 1985).

Vyhrát tento turnaj pětkrát za sebou se podařilo australské hráčce M. Courtové-Smithové, která dominovala v letech 1962, 1965, 1969, 1970 a 1973. Novodobý rekord v soutěži žen utvořila Ch. Lloydová-Evertová, která zvítězila čtyřikrát za sebou mezi roky 1975 až 1978, a poté ještě 1980 a 1982. V roce 1980 ve finále porazila československou reprezentantku Hanu Mandlíkovou, která dokázala zvítězit o pět let později. Martina Navrátilová dokázala zvítězit v období 1983 až 1987 čtyřikrát. Její panování překazila pouze v roce 1985 československá reprezentantka Hana Mandlíková. Německá hráčka Steffi Grafová triumfovala dokonce pětkrát. V novém století kralovaly turnaji dvě hráčky. První z nich byla belgická hráčka Kim Clijstersová, která zvítězila celkem třikrát. Američance Sereně Williamsově se podařilo vyhrát na tomto turnaji šestkrát, když prvního titulu dosáhla v roce 1999 a prozatím posledního po neuvěřitelných patnácti letech v roce 2014.

Stadion Flushing Meadows nese jméno legendárního tenisty Arthura Ashe. Tento areál má dva centrální dvorce. Každý divák má na ně jiný názor. Pro některé je moderním mistrovským dílem s nádherně čistými pohledy na kurt a snadným přístupem pro diváky, ale pro jiné jen zmatenou směsicí stylů. Nevýhodou pro některé diváky, kteří sedí ve vyšších částech tribuny centrálního dvorce a snaží se pečlivě sledovat hru, je fakt, že musí mít dobrý zrak, aby mohli vůbec zachytit pohyb hráčů. Centrální dvorec, který nese název Arthur Ashe Stadium, má kapacitu 22 547 sedících diváků. Druhý největší tenisový kurt US Open se jmenuje Louis Armstrong Stadium a má poloviční kapacitu než centrální dvorec. Louis Armstrong Stadium má kapacitu 10 200 sedících diváků. Je pojmenován po jednom z nejslavnějších

amerických hudebníků, který je považován za jednoho z nejznámějších jazzových umělců 20. století.

První československý úspěch na US Open přišel až v roce 1971, kdy dokázal zvítězit Jan Kodeš. Poté se mu podařilo dostat ještě do finále o dva roky později, kde ale nedokázal v pětisetové bitvě zvítězit. Ivan Lendl dokázal zvítězit dokonce třikrát za sebou mezi roky 1985 až 1987. Mezi ženami získala jediný československý titul Hana Mandlíková, poté se dokázala ještě dvakrát probjovat do finále. V mužské čtyřhře dosáhli naši reprezentanti výrazně více úspěchů než ve dvouhře, ale většinou se spoluhráči jiné národnosti. Ženy na tom byly ve čtyřhrách podobně. Výjimkou se stal rok 2013, kdy zvítězila česká dvojice Andrea Hlaváčková a Lucie Hradecká. Už rok před tím se dokázaly probjovat do finále (Tenis - vítězové grandslamových turnajů 2015: online).

Všechny otevřené dvorce v současné době mají umělé osvětlení. Z důvodu zvýšení viditelnosti míče došlo v roce 2005 ke změně a sjednocení vzhledu. Vnější část získala zelenou barvu a vnitřní plocha hřiště modrou. Další výraznou změnou si prošel tento grandslamový turnaj v roce 2006. Byl to první turnaj, kde byl zaveden systém „jestřábího oka“. Tento systém se používá pro kontrolu dopadu míčů. Každý tenista má možnost tří omylů na každý set. Další možnost má hráč ve zkrácené hře tzv. „Tiebreak“. V roce 2013 se rozhodli organizátoři oznámit úmysl zvýšit celkovou dotaci turnaje, tak by v roce 2017 dosáhla na 50 milionů dolarů (Home.spsostrov.cz 2015: online).

Tabulka č. 5: Finanční odměny na US Open 2014 (\$)

Soutěž	Vítěz	Finalista	Semifinále	Čtvrtfinále	4. kolo	3. kolo	2. kolo	1. kolo
Dvouhra	3 000 000	1 600 000	805 000	410 975	213 575	120 200	68 600	39 500
Čtyřhra	570 000	275 000	133 150	67 675	35 025	21 700	14 200	

Pozn.: (\$ - Finanční odměny jsou vyjádřeny v dolarech)

(Atpworldtour.com 2015: online)

4.5 Českoslovenští a čeští tenisté

V této kapitole se věnuji československým a českým tenistům, kteří se nesmazatelně zapsali do historie grandslamových turnajů. Vybral jsem ty z nich, kteří se dostali alespoň jednou do finále ve dvouhře těchto významných turnajů, a seřadil jsem je chronologicky od minulosti po současnost. U všech popisují jejich začátky s tenisem, poté největší úspěchy na grandslamových turnajích a následují některé zajímavosti z jejich sportovního života. Ke každému jsem přiložil tabulku s finálovými výsledky a také doplnil obrazovou dokumentaci. Zmiňuji i hráče Jana Koželuha, který se sice do žádného grandslamového finále nedostal, ale byl úplně prvním československým hráčem, který nás reprezentoval na těchto významných turnajích. Ještě před ním za nás hrál Roderich Menzel, který byl původem německé národnosti. Dohromady jsem se věnoval v této kapitole osmi hráčům.

4.5.1 Roderich Menzel

Roderich Menzel se narodil 13. dubna 1907 v Liberci. Od svého dětství se věnoval fotbalu i tenisu. Musel se však rozhodnout, kterému sportu dá přednost, a zvítězil tenis. Hned v roce 1925 se stal juniorským mistrem republiky. Byť byl německé národnosti, stal se prvním československým tenistou, který se dostal do finále grandslamového turnaje (Roderich Menzel, Wikipedia, 2015: online).

Před druhou světovou válkou patřil do absolutní světové špičky. Menzel se prosazoval agresivním útočným stylem, při kterém využíval svoji velmi vysokou postavu, měřil totiž 191 centimetrů. Jeho první velký úspěch na grandslamových turnajích přišel v roce 1932, kdy se probojoval do semifinále Roland Garros. V roce 1935 se u Menzela projeví problémy se srdcem, kvůli nimž byl nucen poprvé ukončit svou tenisovou kariéru. Dokázal se ale vrátit ve velkém stylu a roku 1938 postoupil do finále Roland Garros. Ve finále ale nestačil na legendárního Dona Budge, který ten rok získal čistý Grand Slam. Dalších výrazných úspěchů dosáhl i ve čtyřhře mužů. V roce 1935 se probojoval do finále mezinárodního mistrovství USA ve smíšené čtyřhře a v roce 1937 se probojoval spolu s Ladislavem Hechtem do semifinále čtyřhry ve Wimbledonu.

Menzel po podpisu mnichovské dohody odešel do Německa a od roku 1939 jej také reprezentoval v Davisově poháru. Už v době, kdy byl na samém vrcholu své

sportovní kariéry, přispíval do mnoha novin a časopisů. Menzel byl také velmi úspěšným spisovatelem. Psal nejen knihy o sportu a cestopisy, ale i romány a knížky pro děti (Český tenis 2015: online).

Grandslamová finále (0-1):

Tabulka č. 6: Výsledek finálového utkání

Rok	Turnaj	Soupeř ve finále	Výsledek
1938	Roland Garros	Don Budge	3:6, 2:6, 4:6

Pozn.: Vysvětlivky údajů v závorce- zde (0-1): součet těchto čísel udává počet finálových účastí, první číslo v závorce (0) udává počet výher, druhé číslo (1) udává počet prohraných finále.

(Tennis Tournament Winners 2015: online)

Obr. č. 5: Roderich Menzel

(Ic České republiky 2015: online)

4.5.2 Jan Koželuh

Jan Koželuh se narodil v roce 1904 v Praze. Pocházel z legendární sportovní rodiny z devíti dětí. Jan byl nejmladší ze slavné rodiny Koželuhů. Tenis hráli na špičkové úrovni i další jeho sourozenci. Byl mladším bratrem Karla Koželuha, který také dosáhl významných úspěchů v tenise. Na rozdíl od svého bratra Jana zůstal po celou dobu své kariéry věrný amatérskému okruhu. Proto nás mohl reprezentovat v Davisově poháru a několikrát se účastnil i grandslamových turnajů (Jan Kozeluh, Wikipedia, 2015: online).

Jan Koželuh byl pověstný především jemným citem v ruce a vynikající technikou hrou u sítě. První československý tenista, který se dostal do světové desítky. Bylo to v roce 1927. Na tehdejší možnosti bylo desáté místo ve světovém žebříčku vynikající. O jeho hře hovořili v superlativech i největší tenisoví znalci. Například Cochet o něm v té době pronesl: „To, co dnes hraje Koželuh, je hra budoucnosti.“ Jeho největší problém byl v tom, že nedokázal dodržovat správnou životosprávu a tím si pomalu svůj talent ničil. V letech 1926 a 1927 se probojoval do čtvrtfinále Wimbledonu. U nás doma byl čtyři roky suverénní jedničkou. V roce 1930 přešel k profesionálům a odjel na Floridu do USA, kde se živil trénováním a zůstal tam až do své smrti (Chvátal, Kreuz, 1984).

Obr. č. 6: Jan Koželuh
(Ic České republiky 2015: online)

4.5.3 Jaroslav Drobný

Jaroslav Drobný se narodil 12 října 1921 v Praze. Jako dítě měl veliký postřeh pro balón. Téměř současně začínal s tenisem i hokejem. Jeho cestu ke slávě zkomplikovala válka, ale ve wimbledonské dvouhře startoval už před ní, a to dvakrát, poprvé jako sedmnáctiletý. Podařila se mu věc, kterou se nemůže chlubit nikdo jiný na světě než on. Je současně hokejovým mistrem světa z roku 1947, kterým se stal jako člen reprezentačního týmu ČSR, a zároveň také mistrem v tenise, i když neoficiálním (Rokosová, 1996).

Svých největších grandslamových úspěchů dosáhl na Roland Garros a ve Wimbledonu. Drobný se dostal do svého prvního finále v roce 1946 na Roland

Garros, ale v tomto roce ještě neuspěl. V téže roce si to vynahradil vítězstvími v mužské čtyřhře i smíšené čtyřhře. Na Roland Garros 1948 hrál také finále ve mužské dvouhře, ve kterém opět nezmohl. Grandslamového vítězství se dočkal až na pátý pokus. Bylo to v roce 1951 na Roland Garros, kdy ve finále porazil Erica Sturgesse 6:3, 6:3 a 6:3. V roce 1954 naposled vyhrál velký turnaj, a to Wimbledon. Wimbledonské vítězství nad Australanem Rosewallem se rodilo velice těžce, ale nakonec vyhrál po velké bitvě v pěti setech. Jaroslav Drobný byl prvním rodilým Čechem, který dosáhl na vítězství ve Wimbledonu, ale v tu dobu jeho státní příslušnost byla již Egyptská (Český tenis 2015: online).

Poté, co moc ve státě převzali komunisté, nastaly tenistům těžké časy. Ve své knize Můj Osud k tomu Jaroslav Drobný poznamenává: „Před každým výjezdem a po každém návratu jsme museli na dlouhé pohovory, zpovídat se z toho, co jsme dělali a s kým jsme mluvili. Znovu a znovu nám bylo vtoukáno do hlavy, jak by měl vypadat socialistický sportovec, aby mu byl přiznán statut reprezentanta“ (90 let Československého tenisového svazu, 1996).

Rok 1954 byl pro bývalého československého hráče důležitý nejen ze sportovního hlediska ale i z rodinných důvodů. Nejenže vyhrál v tomto roce Wimbledon, ale také proto, že mu jeho paní Rita Anderssonová-Jarvisová porodila dceru Helenu. Jaroslav Drobný se 11. července 1949 rozhodl pro odchod z Československa, poté reprezentoval Egypt a roku 1969 se stal občanem Velké Británie (Český tenis 2015: online).

Jeho aktivní kariéra skončila v roce 1956. Ale tím jeho spojení s tenisem neskončilo. To, co se naučil jako hráč, začal ihned prodávat jako trenér. Postupně vedl daviscupová mužstva Jižní Afriky, Itálie a Švédska. Všechna tato mužstva dovedl až do finále. Rok po wimbledonském úspěchu získal britské občanství a usadil se v Londýně. V průběhu čtyřiceti let, tedy od své emigrace v roce 1949 až do listopadové revoluce 1989, ani jednou nepřišel do Československa. Až v devadesátých letech se mu v jeho rodné zemi dostalo zaslouženého sportovního i společenského uznání (Kichner, Žovka, 2014).

S celkovými 140 turnajovými tituly patří mezi pět nejúspěšnějších hráčů historie. Jeho poznávacím znamením v průběhu tenisové kariéry byly tmavé brýle,

které nosil následkem zranění z hokeje. Jako jediný vyhrál s brýlemi Wimbledon (Český tenis 2015: online).

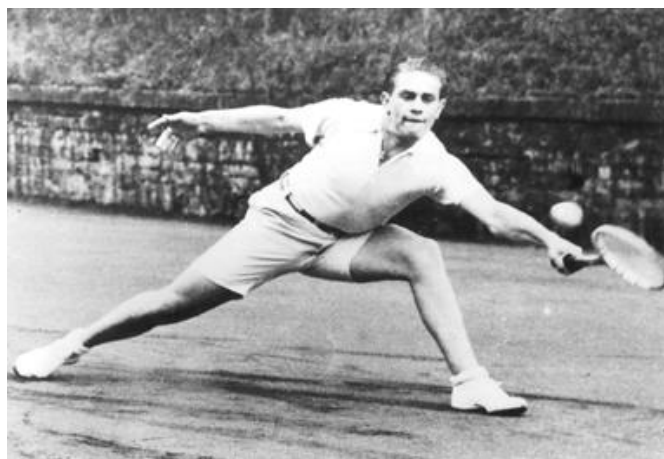
Grandslamová finále (3-5):

Tabulka č. 7: Výsledky finálových utkání

Rok	Turnaj	Soupeř ve finále	Výsledek
1946	Roland Garros	Marcel Bernard	6:3, 6:2, 1:6, 4:6, 3:6
1948	Roland Garros	Frank Parker	4:6, 5:7, 7:5, 6:8
1949	Wimbledon	Ted Schroeder	6:3, 0:6, 3:6, 6:4, 4:6
1950	Roland Garros	Budge Patty	1:6, 2:6, 6:3, 7:5, 5:7
1951	Roland Garros	Eric Sturgess	6:3, 6:3, 6:3
1952	Roland Garros	Frank Sedgman	6:2, 6:0, 3:6, 6:4
1952	Wimbledon	Frank Sedgman	6:4, 2:6, 3:6, 2:6
1954	Wimbledon	Ken Rosewall	13:11, 4:6, 6:2, 9:7

Pozn: Tučně označené výsledky znamenají vítězství ve finále

(Tennis Tournament Winners 2015: online)

Obr. č. 7: Jaroslav Drobný

(Ic České republiky 2015: online)

4.5.4 Jan Kodeš

Ing. Jan Kodeš se narodil 1. března 1946 v Praze. Celá jeho rodina byla sportovně založená. Matka, otec i sestra, později známá reprezentantka Vodičková

hráli vášnivě tenis. Jako většina mladých hráčů se nevěnoval na začátcích své kariéry jen tenisu, ale hrál i velmi rád fotbal. Fotbalu se věnoval velmi dlouho a to až do dorosteneckého věku. Tenisové řemeslu se začal věnovat od osmi let. Když mu bylo jedenáct let, dovedl ho otec do tenisového oddílu, který se jmenoval Motorlet (Kichner, Žovka, 2014).

Na začátku sedmdesátých let šokoval tenisovou veřejnost na pařížské antuce a dvakrát za sebou dosáhl na vítězství ve French Open. Dalšími velkými úspěchy Kodeše byly roky 1971 a 1973, kdy se dvakrát dostal do finále US Open. V roce 1973 byl jeho soupeřem Newcombe nad kterým vedl 2:1 na sety, ale nakonec po veliké bitvě odešel ze zápasu poražen.

Léto roku 1973 bylo nejslavnějším rokem jeho tenisové kariéry a zároveň památným rokem českého tenisu. I když hodně lidí jeho úspěch zpochybňovalo, a to kvůli neúčasti některých předních hráčů. Kodešovu triumfu totiž předcházela nepříjemná zápletka v táboře profesionálů. Začalo to tím, že jugoslávský hráč Pilič ignoroval utkání Davisova poháru, a proto byl potrestán. Sdružení profesionálních hráčů se rozhodlo podpořit ho bojkotem Wimbledonu. V roce 1973 na slavných travnatých dvorcích chyběli Newcombe, Smith a Panatta. Všichni tito hráči patřili mezi patnáct nejlepších hráčů světového žebříčku tohoto roku (Rokosová, 1996). Ve finále se Janu Kodešovi postavil sovětský reprezentant Alexandr Metreveli. Kodeš měl oproti svému soupeři daleko více zkušeností, neboť ten dospěl do finále takto velkého turnaje poprvé. V první sadě Kodeš deklasoval Metreveliho 6:1. Ale po úvodním setu, který s přehledem vyhrál, jeho koncentrace polevila a začal se trápit. Kodeš byl pověstný svojí vůlí, kterou ve třetím setu zmobilizoval. Vítězství ve třetím setu strhl na svoji stranu a poslední sadu vyhrál 6:3. O několik okamžiků později přijal z rukou vévody z Kentu zlatý pohár pro wimbledonského vítěze. Na tomto vítězství má podíl Miloš Vainer, který byl světově uznávaný odborník přes diamanty. Nedaleko britské metropole nechal připravit travnatý tenisový dvorec, aby si na něm několik dní před zahájením mohl Kodeš zatrénovat (Kichner, Žovka, 2014).

Jan Kodeš ani jednou neodcestoval do Melbourne na Australian Open, které mělo termín v předvánočním období. V té době pro většinu tenistů neměl tento turnaj takový význam jako předchozí tři grandslamové turnaje (Kichner, Žovka, 2014). Po skončení aktivní kariéry byl nehrajícím kapitánem daviscupového mužstva Československa. Později se také stal předsedou Českého tenisového svazu. Rok 1990

byl pro Kodeše velmi významný, protože byl uveden do mezinárodní síně slávy. Ve světovém žebříčku se držel čtyři roky. To ho řadí k největším hráčům československé a české tenisové historie (Český tenis 2015: online).

Grandslamová finále (3-2):

Tabulka č. 8: Výsledky finálových utkání

Rok	Turnaj	Soupeř ve finále	Výsledek
1970	French Open	Željko Franulovič	6:2, 6:4, 6:0
1971	French Open	Ilie Nastase	8:6, 6:2, 2:6, 7:5
1971	US Open	Stan Smith	6:3, 3:6, 2:6, 6:7
1973	Wimbledon	Alexandr Metreveli	6:1, 9:8, 6:3
1973	US Open	John Newcombe	4:6, 6:1, 6:4, 2:6, 3:6

(Tennis Tournament Winners 2015: online)

Obr. č. 8: Jan Kodeš

(Osobnosti.cz 2015: online)

4.5.5 Ivan Lendl

Ivan Lendl se narodil 7. března 1960 v Ostravě. V sedmi letech začal trénovat u tréninkové zdi s dřevěnou tenisovou raketou. Byl jedním z nejznámějších hráčů všech dob (Rokosová, 1996).

Grandslamových titulů nakonec získal celkem osm ve své bohaté kariéře. Mezi lety 1981 a 1991 hrál celkem devatenáct grandslamových finále. Něco

podobného se v současné době podařilo již jen Rogeru Federerovi a Rafaelu Nadalovi. Jen jediný turnaj zůstal nad jeho síly. A tím je Wimbledon. Ivan Lendl vyznával nebývale tvrdou silovou hru od základní čáry. Pro jeho obrovskou vůli se mu přezdívalo Ivan Hrozný. Měl vynikající fyzickou kondici, ale také byl mimořádně silný mentálně. Ve své době byl jedním z mála hráčů, který se zabýval správnou životosprávou.

První velkou trofej získal v roce 1984 v Paříži. Na pařížské antuce prohrával s Johnem McEnroem už 0:2 na sety a nic nenasvědčovalo, že by ho mohl porazit. Jenže poté přišlo něco neuvěřitelného. Ivan Lendl dokázal fantastický obrat v zápase, který zároveň znamenal zásadní zvrat v jeho kariéře. Tímto vítězstvím začala několik let trvající doba „Ivana Hrozného“, jak se mu dříve přezdívalo. Třikrát se radoval na French Open, které vyhrál v letech 1984, 1986 a 1987. Třikrát také ovládl US Open, a to v letech 1985, 1986 a 1987, a dvakrát Australian Open, a to v letech 1989 a 1990. Jediné, co mu chybělo do kompletní sbírky, bylo vítězství ve Wimbledonu. Zdejší tráva jeho hernímu stylu nikdy moc nesvědčila. I na ní se však dokázal dvakrát probjovat do finále a pětkrát do semifinále.

Celkem 270 týdnů strávil v čele světového žebříčku, čímž se historicky řadí na třetí místo za Federera a Samprase. Na okruhu ATP vyhrál neuvěřitelných 94 turnajů a 1071 zápasů.

V polovině 80. let kvůli problémům s komunistickým režimem emigroval do Spojených států. Americké občanství získal 7. 7. 1992. Po ukončení své bohaté tenisové kariéry se intenzivně věnuje golfu. Ale na tenis po ukončení kariéry nezanevřel. Začal se věnovat trénování. V letech 2011-2014 trénoval Andyho Murrayho, kterého dovedl k vítězství na olympiádě, US Open i ve Wimbledonu, který nikdy nevyhrál. Tento turnaj ovšem vyhrál v roce 1978 v juniorské kategorii (Český tenis 2015: online).

Grandslamová finále (8-11):

Tabulka č. 9: Výsledky finálových utkání

Rok	Turnaj	Soupeř ve finále	Výsledek
1981	French Open	Björn Borg	1:6, 6:4, 2:6, 6:3, 1:6
1982	US Open	Jimmy Connors	3:6, 2:6, 6:4, 4:6
1983	US Open	Jimmy Connors	3:6, 7:6, 5:7, 0:6
1983	Australian Open	Mats Wilander	1:6, 4:6, 4:6
1984	French Open	John McEnroe	3:6, 2:6, 6:4, 7:5, 7:5
1984	US Open	John McEnroe	3:6, 4:6, 1:6
1985	French Open	Mats Wilander	6:3, 4:6, 2:6, 2:6
1985	US Open	John McEnroe	7:6, 6:3, 6:4
1986	French Open	Mikael Pernfors	6:3, 6:2, 6:4
1986	Wimbledon	Boris Becker	4:6, 3:6, 5:7
1986	US Open	Miloslav Mečíř	6:4, 6:2, 6:0
1987	French Open	Mats Wilander	7:5, 6:2, 3:6, 7:6
1987	Wimbledon	Pat Cash	6:7, 2:6, 5:7
1987	US Open	Mats Wilander	6:7, 6:0, 7:6, 6:4
1988	US Open	Mats Wilander	4:6, 6:4, 3:6, 7:5, 4:6
1989	Australian Open	Miloslav Mečíř	6:2, 6:2, 6:2
1989	US Open	Boris Becker	6:7, 6:1, 3:6, 6:7
1990	Australian Open	Stefan Edberg	4:6, 7:6, 5:2 skreč.
1991	Australian Open	Boris Becker	6:1, 4:6, 4:6, 4:6

(Tennis Tournament Winners 2015: online)

Obr. č. 9: Ivan Lendl
(Ic České republiky 2015: online)

4.5.6 Miloslav Mečíř

Miloslav Mečíř se narodil 18. května 1964 v Bojnicih. Jeho prvním tenisovým klubem se stal Baník Prievidza, ze kterého přestoupil do střediska vrcholového sportu v Bratislavě. Velké úspěchy sbíral na grandslamových turnajích, byť se mu nepodařilo žádný z nich vyhrát, i když byl blízko. Od ostatních hráčů se Mečíř odlišoval unikátním pohybem po dvorci, a proto se mu přezdívalo „Velká kočka“. Jeho herní styl působil na soupeře často uspávacím dojmem, z něho však náhle přecházel do útoku (Rokosová, 1996).

Jeho prokletím se stal Ivan Lendl, který ho dvakrát zastavil ve finále. Poprvé to bylo v roce 1986 na US Open, kde prohrál jednoznačně 4:6, 2:6, 0:6. Tento turnaj se stal v tomto roce pro Československo výjimečný. Bylo to proto, že se do finálových dvouher u mužů i žen dostali čtyři hráči narození v jediné zemi. Mezi ženami stanula ve finále Helena Suková proti Martině Navrátilové. Podruhé nedokázal zvítězit Mečíř v grandslamovém finále o tři roky později, v roce 1989 na Australian Open. Toto finále prohrál také jednoznačně 2:6, 2:6, 2:6.

Mečíř získal celkem jedenáct titulů a ve světovém žebříčku se vyšplhal až na čtvrté místo. V této době byla velká škoda, že nás už nereprezentoval Ivan Lendl, rodák s československými kořeny. S ním a Mečířem v sestavě by náš tým v Davisově poháru hledal asi těžko konkurenci.

Jako jeden z posledních hráčů zůstal až do konce kariéry věrný dřevěným raketám. Patřil také k nejtalentovanějším i nejobdivovanějším hráčům své doby. Měl

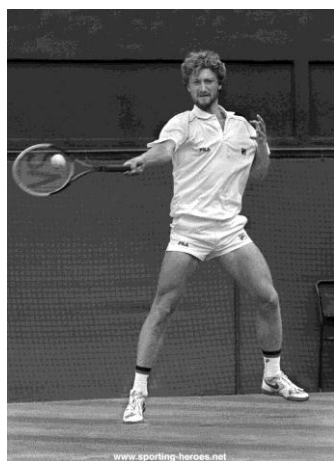
problémy se zády, proto svoji profesionální kariéru ukončil už v 26 letech. (Český tenis 2015: online).

Grandslamová finále (0-2):

Tabulka č. 10: Výsledky finálových utkání

Rok	Turnaj	Soupeř ve finále	Výsledek
1986	US Open	Ivan Lendl	4:6, 2:6, 0:6
1989	Australian Open	Ivan Lendl	2:6, 2:6, 2:6

(Tennis Tournament Winners 2015: online)

Obr. č. 10: Miloslav Mečíř
(Osobnosti.cz 2015: online)

4.5.7 Petr Korda

Petr Korda se narodil 23. ledna 1968 v Praze. Asi nejvíce ho tenisově ovlivnil trenér Vladimír Zedník. S Petrem Kordou bylo těžké pracovat. Byl sice velmi talentovaný, ale neskonale nedisciplinovaný. V roce 1991 narušila jeho kariéru těžká autonehoda, která ji také málem ukončila. Teprve po tříměsíční pauze mohl opět začít snít o tenisu. Je nazýván tenistou se „zlatou levačkou“. Vyhrál jako první a dosud jediný mužský grandslamový titul v historii samostatné České republiky (Rokosová, 1996).

Mezi nejlepší světové hráče se dostal už v roce 1992, kdy se probojoval do finále antukového French Open. Jeho soupeř byl Jim Courier a prohrál s ním hladce

5:7, 2:6, 1:6. Vše si vynahradil ve finále v roce 1998, kdy jednoznačně porazil hráče z Chile Marcela Riose 6:2, 6:2, 6:2. Po tomto vítězství se dostal na druhé místo v žebříčku.

Celkem desetkrát se radoval z turnajového titulu. Dvakrát také bojoval o grandslamový titul ve čtyřhře. Poprvé v roce 1990 společně s Goranem Ivaniševićem neuspěl ve finále French Open. Vynahradil si to však o šest let později v roce 1996 v Melbourne po boku Stefana Edberga. Do první světové desítky také nahlédl i mezi hráči, kteří se věnovali čtyřhře.

Jeho úspěšnou kariéru bohužel ukončil pozitivní dopingový nález. V roce 1998 ve Wimbledonu byl pozitivně testován na anabolický steroid nandrolon, za což dostal zákaz činnosti na jeden rok. V současné době spolupracuje jako trenér s Radkem Štěpánkem.

Další zajímavostí o Petrovi Kordovi, která stojí za zmínku, je, že vyhrál wimbledonskou juniorku ve čtyřhře s T. Carbonellem. V roce 1998 se mohl stát světovou jedničkou, ale chyběly mu k tomu vyhrát dva zápasy. Jeho dcerou je špičková světová golfistka Jessica Korda (Český tenis 2015: online).

Grandslamová finále (1-1):

Tabulka č. 11: Výsledky finálových utkání

Rok	Turnaj	Soupeř ve finále	Výsledek
1992	French Open	Jim Courier	5:7, 2:6, 1:6
1998	Australian Open	Marcelo Rios	6:2, 6:2, 6:2

(Tennis Tournament Winners 2015: online)

Obr. č. 11: Petr Korda
(Osobnosti.cz 2015: online)

4.5.8 Tomáš Berdych

Tomáš Berdych se narodil 17. října 1985 ve Valašském Meziříčí. K tenisu ho přivedl jeho otec, když mu byly tři roky. V jedenácti letech o něj projevil zájem tenisový velkoklub v Prostějově. Tomáš vlétl do velkého tenisu jako uragán. Stejně jako u Jany Novotné a o něco málo později u Petry Kvitové ani jeden z Tomášových rodičů žádný vrcholový sport neprovozoval. Svůj první turnaj vyhrál v roce 2004, kde ve finále porazil italského hráče Filipa Volandriho. Jako osmnáctiletý mladík šokoval celý sportovní svět, když na olympiádě v roce 2004 v Aténách vyřadil světovou jedničku Rogera Federera. Hru Tomáše Berdycha zdobí tvrdé podání a především drtivý forhend, který patří k nejlepším na okruhu (Tomáš Berdych 2015: online).

Životního výsledku dosáhl v roce 2010 ve Wimbledonu, kde se po vítězství nad Federerem a Djokovičem probojoval až do finále. Do turnaje vstupoval jako třináctý hráč aktuálního žebříčku ATP a mezi favority rozhodně nepatřil. V semifinále narazil srbského hráče Novaka Djokoviče, se kterým měl dosud pasivní bilanci 0:2. Tomáš nakonec poprvé porazil srbského tenistu 6:3, 7:6 a 6:3 a dostal se do finále. Po neuvěřitelných sedmatřiceti letech mohl český hráč znovu ovládnout wimbledonskou dvouhru, ale ve finále se mu postavila světová jednička Rafael Nadal, který i tentokrát držel proti Berdychovi všechny trumfy ve svých rukách. Berdych Jana Kodeše nakonec nenapodobil a s Rafaelem Nadalem prohrál 3:6, 5:7 a 4:6 (Kichner, Žovka, 2014).

Do této doby získal deset turnajových titulů a na světovém žebříčku se vypracoval na pátou pozici. Společně s Radkem Štěpánkem má hlavní zásluhu na senzačních úspěších našeho daviscupového týmu, které vyvrcholily dvěma celkovými triumfy v sezónách 2012 a 2013. V roce 2013 v daviscupové čtyřhře proti Švýcarsku s Lukášem Rosolem sehrál nejdelší daviscupové utkání historie a druhé nejdelší utkání na světě. Utkání trvalo 7 hodin a 2 minuty a Češi vyhráli 24:22 v páté rozhodující sadě (Český tenis 2015: online).

Grandslamová finále (0-1):

Tabulka č. 12: Výsledky finálových utkání

Rok	Turnaj	Soupeř ve finále	Výsledek
2010	Wimbledon	Rafael Nadal	3:6, 5:7, 4:6

(Tennis Tournament Winners 2015: online)

Obr. č. 12: Tomáš Berdych

(Osobnosti.cz 2015: online)

4.6 Československé a české tenistky

Tato kapitola se věnuje československým a českým tenistkám. Stejně jako u mužů se věnuji začátkům jejich tenisové kariéry, dále největším úspěchům na grandslamových turnajích a následují některé zajímavosti z jejich sportovního života. Dále ke každé hráčce jsem přiložil tabulku s finálovými výsledky a také doplnil obrazovou dokumentaci. Tato kapitola zahrnuje dohromady sedm hráček.

4.6.1 Věra Suková-Pužejová

Věra Suková-Pužejová se narodila 13. června 1931 v Uherském Hradišti. Vyrůstala v Českých Budějovicích a odmalička se věnovala fotbalu a hokeji. Její maminka z ní chtěla mít účetní a nechtěla, aby hrála tenis. Poprvé držela tenisovou raketu až v 15 letech. Začala chodit hrát se svojí sestrou, která hrála v tu dobu závodně. Byla to první československá hráčka, která se dostala do nejužší světové tenisové špičky. Na domácí scéně byla prakticky neporazitelná po celé desetiletí. Stala se jedenáctinásobnou mistryní Československa ve dvouhře. Věra Suková se proslavila bezchybným, trpělivým tenisem od základní čáry (Rokosová, 1996).

Věra Suková-Pužejová se stala první československou hráčkou, která se dostala do finále Wimbledonu. Její největší úspěch ve finále dvouhry přišel v Mece světového tenisu, slavném Wimbledonu. Podařilo se jí to v roce 1962 a ve stejném roce se dostala na páté místo ve světovém žebříčku. Jedny anglické noviny ironicky napsaly: „Co to je vůbec za hráčku? Ráno vede v továrně účetní knihy, večer trénuje. Nemá víc nadějí než její krajané, fotbalisté ve finále MS v Chile“ (Parsons, 1998). Nakonec se jí museli všichni experti omluvit.

Během svého legendárního tažení vyřadila několik vynikajících hráček, které byly v tu dobu na vrcholu. Vyřadila světovou jedničku Angelu Mortimerovou, světovou dvojku Darlene Hardovou i legendární Brazilku Marii Buenovou. Ve finále se utkala proti Karen Susmanové. Její finálový zápas bohužel do velké míry ovlivnilo zranění nohy, které si přivodila den před zápasem. Stalo se jí to na požádání reportéra, když předváděla jízdu po zábradlí. Do poslední chvíle se rozhodovala, zda do finále nastoupí. Své pocity před zápasem popsala: „Skoro jsem nemohla došlápnout, ale umínila jsem si, že to zkusit musím“ (Kichner, Žovka, 2014). Své jediné grandslamové finále ve dvouhře nakonec prohrála 6:4 a 6:4. Za této nepříjemné situace je vyrovnaný výsledek více než čestným. Po finále musela její

noha na několik týdnů do sádry. Dalších dvou velkých grandslamových úspěchů dosáhla v letech 1957 a 1963, kdy se probojovala do semifinále Roland Garros. Tento turnaj byl pro ni úspěšný nejen z pohledu dvouhry, ale také z pohledu smíšené čtyřhry, kdy v roce 1957 spolu s Jiřím Javorským triumfovala. Podobný společný kousek málem zopakovali o čtyři roky později, ale ve finále podlehli dvojici Darlene Hardová, Rod Laver (Český tenis 2015: online).

Dva roky po porážce ve Wimbledonu Věra Suková ukončila svoji tenisovou kariéru. Výchova dětí se už nedala skloubit s vrcholovým sportem, a tak se dala do trénování tenisu. Absolvovala tříleté studium na Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy. Svou diplomovou práci obhájila na téma „Technika úderů.“ Stala se nehrající kapitánkou československého ženského reprezentačního družstva, které v roce 1975 dovedla k prvnímu titulu v Poháru federace. Slavná šampionka Virginia Wadeová prohlásila v jednom rozhovoru, že ji považuje za jednu z nejlepších trenérek na světě, protože každému dovede najít optimální způsob, jak zužitkovat vrozené předpoklady (Rokosová, 1996).

Grandslamová finále (0-1):

Tabulka č. 13: Výsledek finálového utkání

Rok	Turnaj	Soupeř ve finále	Výsledek
1962	Wimbledon	Karen Susman	4:6, 4:6

(Tennis Tournament Winners 2015: online)

Obr. č. 13: Věra Suková-Pužejová

(Ic České republiky: online)

4.6.2 Martina Navrátilová

Martina Navrátilová byla ve své době přezdívána první dámou bílého sportu. Narodila se 18. října v Praze. Nejdříve její otec a poté Jiří Parma, vzdělaný trenér, ji dovedli k prvním vrcholům. Když Martina viděla v televizi, jak Bille Jean zvítězila ve Wimbledonu, zařekla se, že jednou musí také vyhrát Wimbledon. Každý tenista, který se pohybuje v tenisovém prostředí, ví, že neexistuje většího uznání než to, kterého člověk dosáhne, když vyhraje Wimbledon. Toto pravidlo platí alespoň pro tenisty z Evropy, ať pocházejí z kterékoli části starého kontinentu. První vrchol Navrátilové přišel v jejích šestnácti letech, kdy porazila tehdejší československou jedničku Vlastimilu Vopičkovou a stala se mistryní republiky. Stejně jako Ivana Lendl a Jaroslava Drobného ji totalitní režim donutil, aby své mimořádné úspěchy dobyla jako cizinka (Rokosová, 1996).

Martina Navrátilová je jednou z nejlepších československých i světových tenistek. Když se pohybovala ve světové špičce, byla 7 let světovou jedničkou. Martina vyhrávala turnaje nejen ve dvouhře, vynikající byla také ve čtyřhře. V grandslamových turnajích ve dvouhře vyhrála devětkrát Wimbledon, čtyřikrát mistrovství USA, třikrát mistrovství Austrálie a dvakrát mistrovství Francie. Celkem vyhrála i se čtyřhrami 59 grandslamových turnajů. Za celou svoji kariéru nasbírala 1442 vítězství ve dvouhře. Martina vyhrála celkem 167 turnajů ve dvouhře a 167 turnajů ve čtyřhře. Sezónu 1983 zakončila s impozantní bilancí 86 vítězství a 1 porážka. O rok později v roce 1984 vyhrála třináct turnajů za sebou. Většinu úspěchu však sklízela v barvách USA. Roku 1975 odešla do emigrace a o šest let později získala americké občanství. V roce 2000 byla uvedena do mezinárodní síně slávy. Jiná legendární hráčka Billie Jean Kingová o ní v roce 2006 prohlásila: „Je nejlepší tenistkou dvouhry, čtyřhry i smíšené čtyřhry, která kdy žila“ (Český tenis 2015: online).

Jednou se Martině přihodila kuriózní věc. Bylo to v roce 1983, kdy za sebou měla tři vítězství v turnaji. Měla pronajatý domek jen několik ulic od stadionu. Jednou projížděla stadionem na tréninkové dvorce, které jsou na druhé straně hlavního stadionu. Neměla žádnou průkazku, protože předpokládala, že po třech vítězstvích je dostatečně známá. Den předtím projela bez problémů. Tentokrát však potkala v bráně starého pána. Ten ji zastavil a nepustil. Naštěstí ji někdo poznal, a řekl, že to je Martina Navrátilová a hlídač ji nakonec velice zdvořile pustil dovnitř. Je

vidět, že i když je hráčka jednou z nejznámějších na světě, může se stát, že zaměstnanci na tenisovém turnaji ji nemusí poznat (Navrátilová, 1990).

V roce 1984 se po vítězství na French Open stala držitelkou nekalendářního Grand Slamu. V zisku toho kalendářního Grand Slamu jí o půl roku později zabránila Helena Suková, když jí vyřadila v semifinále Australian Open. Světovou jedničkou byla i ve čtyřhře, a to nejdéle ze všech hráček. Bylo to neuvěřitelných 237 týdnů. Svůj první grandslamový titul získala v sedmnácti letech a poslední o 32 let později, jako téměř padesátiletá hráčka.

Od sezóny 2015 se stala součástí trenérského týmu polské hráčky Agnieszky Radwanské, a to na částečný úvazek, s cílem pomoci této tenistce, která patří do elitní světové desítky už delší dobu, k zisku Grandslamu (Český tenis 2015: online).

Martina naplnila předpověď svého otce, který v roce 1978 prorokoval, že Martina vyhraje Wimbledon, a to se také splnilo. Ve finále tohoto ročníku porazila svou soupeřku Chris Evertovou 2:6, 6:4, 7:5. Své poslední vítězství ve finále Wimbledonu dosáhla 9. července 1990, bylo to dvanáct let od prvního triumfu v roce 1978. Porazila Američanku Garrisonovou, s níž měla do té doby skóre 28:1 (Rokosová, 1996).

Grandslamová finále (18-14):

Tabulka č. 14: Výsledky finálových utkání

Rok	Turnaj	Soupeř ve finále	Výsledek
1975	Australian Open	Evonne Goolagong	3:6, 2:6
1975	French Open	Chris Evert	6:2, 2:6, 1:6
1978	Wimbledon	Chris Evert	2:6, 6:4, 7:5
1979	Wimbledon	Chris Evert	6:4, 6:4
1981	US Open	Tracy Austin	6:1, 6:7, 6:7
1981	Australian Open	Chris Evert	6:7, 6:4, 7:5
1982	French Open	Andrea Jaeger	7:6, 6:1
1982	Wimbledon	Chris Evert	6:1, 3:6, 6:2
1982	Australian Open	Chris Evert	3:6, 6:2, 3:6
1983	Wimbledon	Andrea Jaeger	6:0, 6:3
1983	US Open	Chris Evert	6:1, 6:3
1983	Australian Open	Kathy Jordan	6:2, 7:6
1984	French Open	Chris Evert	6:3, 6:1
1984	Wimbledon	Chris Evert	7:6, 6:2
1984	US Open	Chris Evert	4:6, 6:4, 6:4
1985	French Open	Chris Evert	3:6, 7:6, 5:7
1985	Wimbledon	Chris Evert	4:6, 6:3, 6:2
1985	US Open	Hana Mandlíková	6:7, 6:1, 6:7
1985	Australian Open	Chris Evert	6:2, 4:6, 6:2
1986	French Open	Chris Evert	6:2, 3:6, 3:6
1986	Wimbledon	Hana Mandlíková	7:6, 6:3
1986	US Open	Helena Suková	6:3, 6:2
1987	Australian Open	Hana Mandlíková	5:7, 6:7
1987	French Open	Steffi Graf	4:6, 6:4, 6:8
1987	Wimbledon	Steffi Graf	7:5, 6:3
1987	US Open	Steffi Graf	7:6, 6:1
1988	Wimbledon	Steffi Graf	7:5, 2:6, 1:6
1989	Wimbledon	Steffi Graf	2:6, 7:6, 1:6
1989	US Open	Steffi Graf	6:3, 5:7, 1:6
1990	Wimbledon	Zina Garrison	6:3, 6:1
1991	US Open	Monica Seles	6:7, 1:6
1994	Wimbledon	Conchita Martínez	4:6, 6:3, 3:6

(Tennis Tournament Winners 2015: online)

Obr. č. 14: Martina Navrátilová
(Ic České republiky: online)

4.6.3 Hana Mandlíková

Hana Mandlíková se narodila 19. února 1962 v Praze a byla jednou z nejlepších hráček osmdesátých let. Pocházela ze sportovní rodiny, její otec Vilém patřil k nejlepším československým sprinterům. Také se stal jejím trenérem a vedl ji k tréninku citlivou, ale pevnou rukou. První výrazný úspěch se jí podařil v roce 1977, kdy vyhrála Orange Bowl. O rok později v roce 1978 vyhrála pařížskou juniorku a ve stejném roce prohrála ve finále wimbledonské juniorky. Dále v roce 1978 získala titul juniorské mistryně světa. Už jako osmnáctiletá v roce 1980 se Mandlíková senzačně prosadila i mezi dospělými a vyhrála svůj první grandslamový turnaj na mezinárodním mistrovství Austrálie (Rokosová, 1996).

Ve dvouhře vyhrála Australian Open v letech 1980 a 1987, French Open roku 1981 a i US Open 1985. Jediné, co jí uniklo, byl čtvrtý Grand Slam Wimbledon. Do finále Wimbledonu se dokázala dvakrát probojovat, bylo to v letech 1981 a 1986, ale nikdy se jí nepodařilo vyhrát. Roku 1981 prohrála s Chris Evertovou hladce 2:6, 2:6. Nikdo ovšem nevěděl, že předchozí vysoké tréninkové nasazení jí způsobilo velké bolesti zádového svalstva. Ještě před utkáním prvního kola se po telefonu radila se svým otcem, zdá má nastoupit, či ne (Kichner, Žovka, 2014). O pět let později prohrála s legendou Wimbledonu Martinou Navrátilovou 6:7, 3:6. Stejně jako na dalších velkých turnajích na US Open 1980 a 1982 se musela sklonit před svými soupeřkami a velkými rivalkami. Byly to hráčky Navrátilová a Evertová, se kterými prohrála při svých účastech ve finále Wimbledonu. Právě těmto hráčkám se po celou

kariéru dívala na záda ve světovém žebříčku. Právě proto bylo jejím historickým umístěním třetí místo na světovém žebříčku.

Ve své kariéře triumfovala celkem na sedmadvaceti turnajích. Z toho dva velké turnaje získala ve čtyřhře. První byl v roce 1986 na Turnaji mistryň a o tři roky později v roce 1989 na US Open.

Hana Mandlíková byla v 80. letech osobností nejen v individuálních turnajích, ale i v ženské podobě Davis Cupu, v Poháru Federace. Vrcholový tenis opustila relativně brzy. Stalo se tak v osmadvaceti letech. 1. 1. 1988 získala australské občanství a začala Austrálii reprezentovat. Mezi roky 1980 a 1981 se jí povedl velmi unikátní kousek. Dokázala postoupit 4krát v řadě do grandslamového finále a z toho dvakrát zvítězila. V roce 1984 v Oaklandu ukončila Martině Navrátilové sérii 54 vítězných zápasů v řadě, po této prohře pak Navrátilová vyhrála dalších 74 utkání za sebou. Hana Mandlíková byla jedinou hráčkou, která dokázala Navrátilovou v období od května 1983 do listopadu 1984 porazit. V roce 1994 byla uvedena do mezinárodní síně slávy. Poté se začala věnovat trénování. Stala se trenérkou Jany Novotné, kterou v roce 1998 dovedla až k Wimbledonskému titulu (Český tenis 2015: online).

Grandslamová finále (4-4):

Tabulka č. 15: Výsledky finálových utkání

Rok	Turnaj	Soupeř ve finále	Výsledek
1980	US Open	Chris Evert	7:5, 1:6, 1:6
1980	Australian Open	Wendy Turnbull	6:0, 7:5
1981	French Open	Sylvia Hanika	6:2, 6:4
1981	Wimbledon	Chris Evert	2:6, 2:6
1982	US Open	Chris Evert	3:6, 1:6
1985	US Open	Martina Navrátilová	7:6, 1:6, 7:6
1986	Wimbledon	Martina Navrátilová	6:7, 3:6
1987	Australian Open	Martina Navrátilová	7:5, 7:6

(Tennis Tournament Winners 2015: online)

Obr. č. 15: Hana Mandlíková
(Ic České republiky 2015: online)

4.6.4 Renata Tomanová

Renata Tomanová se narodila 9. prosince 1954 v Jindřichově Hradci. Jako mnoho hráček začala hrát tenis pod dohledem svých rodičů. Její tatínek ji trénoval do jejích šestnácti let. Byla další z našich hráček, která nedosáhla na vítězství na grandslamovém turnaji, i když se dostala do finále (Rokosová, 1996).

Do finále grandslamového turnaje se dostala dvakrát. Oba neúspěšné pokusy o vítězství zaznamenala v roce 1976. Ve finále Australian Open prohrála jednoznačně s hráčkou Evonne Goolagong 2:6 a 2:6. I přes porážku považovala tento výsledek ve svém premiérovém grandslamovém finále vzhledem k padesátistupňovému vedru za vynikající. Její druhé finále už bylo vyrovnané, ale přesto odešla znovu poražena. Tentokrát ji ve finále French Open zastavila hráčka Sue Barker. Toto utkání bylo plné zvrátů. První set prohrála jednoznačně, ale druhý set ještě jednoznačněji vyhrála. Ovšem nastavené tempo z druhého setu nevydrželo a třetí set prohrála. Nakonec utkání prohrála 2:6, 6:0 a 2:6. Je třeba zmínit, že tento rok na French Open utrpěl absencí nejlepších hráček, které byly smluvně zavázány v projektu World Team Tennis.

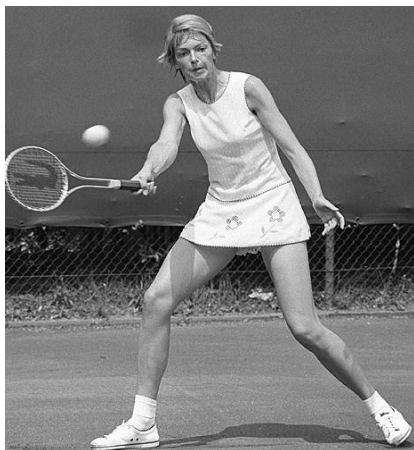
Dále se Tomanové dařilo také ve čtyřhrách. V roce 1978 vyhrála v ženské čtyřhře Australian Open. Ve stejném roce se jí podařilo zvítězit spolu s Pavlem Složilem ve smíšené čtyřhře na French Open (Český tenis 2015: online).

Grandslamová finále (0-2):

Tabulka č. 16: Výsledky finálových utkání

Rok	Turnaj	Soupeř ve finále	Výsledek
1976	Australian Open	Evonne Goolagong	2:6, 2:6
1976	French Open	Sue Barker	2:6, 6:0, 2:6

(Tennis Tournament Winners 2015: online)

Obr. č. 16: Renata Tomanová

(Osobnosti.cz 2015: online)

4.6.5 Helena Suková

Helena Suková se narodila 23. února 1965 v Praze. V tomto případě u Heleny Sukové platí do puntíku přísloví o jablku, které nepadá daleko od stromu. Ještě než se narodila, už měla v genech napsáno, že se bude věnovat tenisu. Je dcerou Věry Sukové-Pužejové, naší bývalé vynikající hráčky. Největší slávu Heleny Sukové, kterou prožívala jako čtvrtá hráčka světa, však její maminka nikdy nezažila. O Sukové by se dalo říci, že je možná nejlepší světovou hráčkou mezi těmi, které nikdy nezískaly grandslamový titul. Čtyřikrát se dostala do finále grandslamového turnaje, ale bohužel ani jednou neuspěla. Svoji pozornost soustředila na tenis, ve kterém nacházela jedinou radost (Rokosová, 1996).

Mnoho lidí si o ní myslelo, že má lepší tenisové podmínky než ostatní. Bylo to hlavně z důvodů, protože její otec byl předsedou tenisového svazu a její maminka tenisovou trenérkou (Kreuz, 1990).

Nejblíže k vítězství na grandslamovém turnaji byla hned při své první účasti. Bylo to v roce 1984 na Australian Open, kde ve finále prohrála s Chris Evertovou 7:6, 1:6 a 3:6, i když měla zápas výborně rozehraný a vedla 1:0 na sety. V semifinále Australian Open 1984 to byla právě Helena Suková, která překazila Martině Navrátilové sen o zisku kalendářního Grand Slamu. Dříve se hrálo Australian Open ještě v prosinci jako poslední ze všech grandslamových turnajů. Ukončila zde rekordních 74 vítězných zápasů Navrátilové. Na tomto turnaji se do finále probojovala ještě v roce 1989. Podobně dopadly i dvě finále na US Open v letech 1986 a 1993. Všechny neúspěchy ve dvouhře si částečně vynahradila ve čtyřhrách. V ženské čtyřhře získala devět grandslamových vítězství s různými spoluhráčkami a ve smíšené čtyřhře získala pět vítězství, z toho třikrát vyhrála se svým bratrem.

Každá hráčka měla svůj sen a ten její bylo vyhrát Wimbledon. V roce 1990 byly spolu s Janou Novotnou blízko kalendářního Grand Slamu ve čtyřhře, protože vyhrály první tři grandslamové turnaje sezóny a na US Open prohrály až ve finále. Další zajímavý kousek se jí povedl v roce 1996, kdy spolu s Martinou Hingisovou vyhrála finále ženské dvouhry a následně vyhrála se svým bratrem Cyrilem Sukem i finále smíšené čtyřhry. V současnosti působí jako trenérka nadějně české tenistky Kateřiny Siniakové, u které působí od listopadu 2014 (Český tenis 2015: online).

Grandslamová finále (0-4):

Tabulka č. 17: Výsledky finálových utkání

Rok	Turnaj	Soupeř ve finále	Výsledek
1984	Australian Open	Chris Evert	7:6, 1:6, 3:6
1986	US Open	Martina Navrátilová	3:6, 2:6
1989	Australian Open	Steffi Graf	4:6, 4:6
1993	US Open	Steffi Graf	3:6, 3:6

(Tennis Tournament Winners 2015: online)

Obr. č. 17: Helena Suková
(Ic České republiky 2015: online)

4.6.6 Jana Novotná

Jana Novotná se narodila 2. října 1968 v Brně. Od dětství měla ke sportu velice blízko. Její rodina byla velmi sportovně založená. Maminka bývala atletkou a otec František byl fotbalový brankář, rovněž hrál aktivně košíkovou. Martina nejprve začínala s moderní gymnastikou. Časem se ale ukázalo, že příliš roste a že pro tento sport nebude příliš vhodným typem. Její osud jí do cesty přihrál tehdejší tenisovou trenérku Leu Plchovou. Jana trénovala s Plchovou tři roky, poté v deseti letech přešla do střediska vrcholového sportu. Odtud později přestoupila do oddílu SPS Přerov (Rokosová, 1996).

Čtyřikrát se dostala do finále grandslamových turnajů ve dvouhře, ale jen jedinkrát se jí podařilo zvítězit. Tříkrát se dostala do finále Wimbledonu a jednou neúspěšně bojovala o vítězství na Australian Open. To nešťastné wimbledonské finále. Tohle byl jeden z nejsmutnějších okamžiků Jany Novotné v kariéře. Téměř vyhraný zápas a nakonec po dvou hodinách a čtrnácti minutách slzy v jejích tvářích. Její finálovou soupeřkou byla Steffi Grafová. Utkání ve čtyřicetistupňovém vedru začala Novotná prolomením podání. Vzápětí však sama ztratila podání a první set vedl až do tiebreaku. V tiebreaku byla úspěšnější soupeřka 8:6. Druhý set vyhrála jednoznačně Jana Novotná 6:1. V rozhodující sadě vedla Novotná suverénně 4:1 a šla na podání. Její vítězství ve finále bylo nadosah. Z ničeho nic nastal neuvěřitelný zvrat. Jana začala kazit jednoduché údery, které předtím jednoznačně hrála. Grafová prolomila Novotné podání a vrátila se do hry. Od stavu 4:4 se Grafová bez větších

potíží radovala z vítězství. Po setech 7:6, 1:6, 6:4 vyhrála titul a získala finanční odměnu 275 000 liber. Jana Novotná získala 137 500 liber, ale především jí zůstaly oči pro pláč. Pět míčů a pevnější nervy jí dělily od prvního grandslamového vítězství v životě. „Zkušenost z finále není hrozivá, v budoucnu mi může jen pomoci. Jsem pouze zklamaná, protože jsem byla tak blízko“ (Svítivý 1998).

V roce 1993 se po čtyřech letech dostala znovu do wimbledonského finále ve dvouhře, soupeřkou jí byla Hingisová. V paměti diváků zůstávala vzpomínka na její čtyři roky staré skoro vyhrané utkání s Grafovou. „Šla jsem do finále s pocitem, že si ho musím užít. Věděla jsem, jak je Martina silná soupeřka, a řekla jsem si, že přece tenhle svátek neprobřečím jako před čtyřmi roky.“ (Kichner, Žovka, 2014). Jana hrála uvolněně a s nadhledem. Také jí ale trápily mírné bolesti z namožených břišních svalů. První set vyhrála lehce 6:2, ale poté se zápas obrátil ve prospěch soupeřky. Kvůli zranění se postupně snižovala razance skvělého podání naší hráčky. Hingisová začala skvěle proházovat a převyšovala naši hráčku i fyzicky. Nakonec Jana prohrála ve vyrovnaném utkání 2:6, 6:3, 6:3. Jak by finále asi dopadlo, kdyby Novotná neměla zdravotní problémy, se už nikdy nedozvíme. Jak se ale říká, do třetice všeho dobrého. Po dvou neúspěšných pokusech získat Wimbledon přišel rok 1998 a Jana Novotná se konečně dočkala vítězství. Utkání se nazývalo soubojem veteránek, a Jana v něm byla favoritkou. Ve finále porazila hráčku Natálii Tauziat 6:4 a 7:6. Po vítězném míčku padla Jana Novotná na kolena, zvedla ruce nad hlavu a v jejích očích se objevily slzy radosti, tato česká tenistka totiž v sobotu 4. července 1998 napotřetí prolomila své finálové prokletí ve Wimbledonu. Tento úspěch byl její první a poslední velký úspěch ve dvouhře žen (Kichner, Žovka, 2014).

Jana Novotná byla mnohem úspěšnější ve čtyřhrách. Dohromady pětkrát vyhrála ve Wimbledonu vítěznou trofej. Vyhrála s několika partnerkami. První dva tituly získala s partnerkou Helenou Sukovou v letech 1989 a 1990. Poté vyhrála se španělskou hráčkou Sanchezovou-Vicariovou v roce 1995 a dvakrát ve smíšené čtyřhře v roce 1988 a 1989, kde byl její partner Jim Pugh. Povedla se jí také úctyhodná wimbledonská série ve čtyřhrách v rozmezí let 1989 až 1995, kdy se pokaždé dostala až do finále (Český tenis 2015: online).

Grandslamová finále (1-3):

Tabulka č. 18: Výsledky finálových utkání

Rok	Turnaj	Soupeř ve finále	Výsledek
1991	Australian Open	Monica Seles	7:5, 3:6, 1:6
1993	Wimbledon	Steffi Graf	6:7, 6:1, 4:6
1997	Wimbledon	Martina Hingis	6:2, 3:6, 3:6
1998	Wimbledon	Nathalie Tauziat	6:4, 7:6

(Tennis Tournament Winners 2015: online)

Obr. č. 18: Jana Novotná

(Osobnosti.cz 2015: online)

4.6.7 Petra Kvitová

Petra Kvitová se narodila 8. března 1990 v Bílovci. Celá její rodina hrála nebo dosud hraje tenis. Její otec Jiří Kvita trénoval Petru od čtyř let a vedl ji až do jejích šestnácti let. Následně přestoupila do extraligového oddílu TK Agrofert Prostějov. Na oba největší úspěchy na grandslamových turnajích dosáhla ve Wimbledonu (Petra Kvitová 2015: online).

V sobotu 2. července 2011 se do historické listiny vítězů dvouher wimbledonského turnaje zapsalo další české jméno. Po Jaroslavu Drobném, Janu Kodešovi, Martině Navrátilové a Janě Novotné už páté a z nich ze všech nejpřekvapivější. Kvitová je třetí, kdo z těchto vítězů hraje levou rukou (Kichner, Žovka, 2014). Petra je naše současná jednička a v roce 2011 zazářila jako kometa, právě když nečekaně zvítězila ve Wimbledonu. Nejslavnější turnaj planety si podmanila díky skvělému leváckému podání a agresivní nátlakové hře, jíž nedokázaly odolat ani největší hvězdy. V semifinále ji nedokázala zastavit Viktoria

Azarenková a nezvládla to ani Maria Šarapovová ve finále, Kvitová ji porazila 6:3 a 6:3. Touto výhrou se také automaticky stala čestnou členkou All England Lawn Tennis and Croquet Clubu. Druhý úspěch na tomto turnaji přišel o tři roky později v roce 2014, kdy si ve finále poradila s Eugenií Bouchardovou. Finále mělo neuvěřitelný průběh tím, jak moc Kvitová převyšovala Bouchardovou. Díky neuvěřitelné razanci i přesnosti všech svých úderů ji tlačila do stále větší pasivity, takže ve druhém setu dokonce nechala soupeřce zaspívat potupného kanára. Finálový výsledek byl mnohem jednoznačnější než před třemi roky a zvítězila 6:3 a 6:0. Finále trvalo 55 minut a znamenalo nejkratší wimbledonské finále po 31 letech a páté nejkratší v historii All England Clubu. Zajímavost turnaje je také ta, že cestě za vítězstvím ve Wimbledonu se jí během turnaje postavily tři české hráčky, které postupně vyřadila. Šlo o Andreu Hlaváčkovou, Barboru Záhlavovou-Strýcovou a v semifinále Lucii Šafářovou (Český tenis 2015: online).

Grandslamová finále (2-0):

Tabulka č. 19: Výsledky finálových utkání

Rok	Turnaj	Soupeř ve finále	Výsledek
2011	Wimbledon	Maria Šarapovová	6:3, 6:4
2014	Wimbledon	Eugenie Bouchardová	6:3, 6:0

(Tennis Tournament Winners 2015: online)

Obr. č. 19: Petra Kvitová

(Osobnosti.cz 2015: online)

5 Diskuze

Po získání a zpracování veškerých dostupných informací jsem vytvořil přehled každého hráče a hráčky, kterým jsem se postupně v diplomové práci věnoval. Ke každému jsem vybral nejdůležitější a nejzajímavější údaje, které se jich týkají. Věnoval jsem se postupně jejím tenisovým začátkům až po jejich největší tenisové úspěchy na grandslamových turnajích. Dále jsem dostupné informace doplnil o obrazovou dokumentaci z doby, ve které tenisté a tenistky působily. Také jsem přiložil ke každému tabulku s jejich finálovými úspěchy na grandslamových turnajích. Tabulky nám ukazují, kolikrát hráč dosáhl na grandslamové vítězství a jeho počet finálových účastí. Zpracování údajů mi přineslo odpověď na otázku, kteří tenisté a tenistky byli nejúspěšnější.

Podle mého názoru jsem splnil diplomovou práci v rozmezí, které jsem si vymezil. Ke každému hráči a hráčce jsem se snažil získat co nejvíce nejdůležitějších informací, ale o některých jsem získal více informací a o některých méně. Například o našich prvních hráčích, kteří nás reprezentovali, jsem nezískal tolik informací jako o hráčích v otevřené éře až po současnost. Myslím si, že jsem diplomovou práci vhodně doplnil o obrazovou dokumentaci, která vhodně vystihuje jednotlivé podkapitoly.

Grandslamové turnaje jsou každoročně vrcholem pro všechny tenisové hráče a hráčky. Mezi hráči panuje mnoho názorů, který turnaj je pro každého nejvýznamnější. Většina hráčů považuje za nejvýznamnější a nejprestižnější Wimbledon. Je tomu opravdu tak?

V tento moment se nabídl nezodpovězené otázky. Jak se jednotlivé turnaje budou vyvíjet například z hlediska finančních odměn, které jsou každoročně navyšovány? Dokáží český hráči nebo hráčky vyhrát v nejbližší době tyto grandslamové turnaje? Český tenis je v současné době v rámci tenisové základny u mužů a žen rozdílný. U mužů máme nedostatek talentů oproti ženám. U mužů máme v první stovce hráčů jen tři naše zástupce a jediným talentem, který se prozatím prosadil je Jiří Veselý. Naproti tomu ženy mají v první stovce hráček několika násobné zastoupení. V současné době reprezentuje tuto společnost sedm hráček. Právě mezi mladé talentované hráčky, které se dostaly takto vysoko, patří Karolína

Plíšková, Kateřina Siniaková a Denisa Allertová. Dokážou se tyto hráčky posunout až k největším stupínkům.

Kdybych se měl diplomové práci věnovat znovu, tak v kapitole československých a českých hráčů a hráček bych se zabýval nejen úspěchy na grandslamových turnajích, ale turnaji nižší kategorie. Dále by se dalo zmínit i o úspěších v Davis Cupu u mužů a ve Fed Cupu u žen.

Dále by bylo zajímavé práci doplnit o rozhovory s jednotlivými hráči. Nejen s těmi, kteří se pořád aktivně věnují tenisu i v současné době, ale i s hráči, kteří už tenisové kariéry zanechali. Bylo by zajímavé zjistit, který grandslamový turnaj je pro jednotlivé hráče nejvýznamnější, a ke kterému mají nejbližší. Bohužel realizovat tento úkol by bylo složité, ale přínosné pro tuto práci. Třeba se v budoucnu bude chtít věnovat podobnému tématu, kterému jsem se zde věnoval, a tomuto nápadu bude věnovat pozornost.

6 Závěr

Hlavním cílem diplomové práce bylo zpracovat ucelený a přehledný popis historie grandslamových turnajů. Dále jsem se věnoval československým a českým tenistům a tenistkám nesmazatelně zapsaným do historie těchto největších tenisových turnajů.

V první části práce jsem se zabýval historií jednotlivých grandslamových turnajů. Jednalo se o Australian Open, French Open, Wimbledon a US Open. Postupoval jsem od historických počátků turnajů až po současnost. Každý turnaj jsem rozdělil na několik období. V každém z nich zmiňuji nejslavnější hráče a hráčky. Jednotlivá období jsem rozfázoval následovně - od počátků turnaje do druhé světové války, od druhé světové války do roku 1968 a od roku 1968 po současnost. Dále jsem se zmínil o centrálních dvorcích na jednotlivých turnajích, o nejzajímavějších momentech a o českých a československých úspěších.

V druhé části práce jsem se věnoval československým a českým tenistům a tenistkám. Vybral jsem 8 hráčů a 7 hráček. Kritériem při výběru bylo, zda se hráč dostal do finálových zápasů ve dvouhře jednotlivých grandslamových turnajů či nikoli. U všech se věnuji počátkům jejich sportovní kariéry, největším grandslamovým úspěchům a některými zajímavostmi. Mezi muže jsem zařadil dva hráče navíc, i když se ani jeden nedostal do finále grandslamového turnaje. Ke každému hráči a hráčce jsem přiřadil obrazovou dokumentaci, která je zachycuje v jejich tenisové kariéře.

Jen čtyři naši reprezentanti dokázali vyhrát grandslamový turnaj. Naším nejúspěšnějším tenistou všech dob je Ivan Lendl, který dokázal zvítězit na grandslamových turnajích celkem osmkrát. Po třech vítězstvích získali Jaroslav Drobný a Jan Kodeš. Posledním českým grandslamovým vítězem se prozatím stal Petr Korda.

Také mezi ženami dokázaly zvítězit ve dvouhře na grandslamových turnajích čtyři tenistky. Jednou z nejslavnějších hráček tohoto sportu se stala Martina Navrátilová, která zvítězila dokonce osmnáctkrát. Dále se podařilo vyhrát čtyřikrát Haně Mandlíkové a jednou Janě Novotné. Naši poslední vítězkou se stala Petra Kvitová, která dokázala Wimbledon ovládnout celkem dvakrát.

Čeští a českoslovenští tenisté a tenistky byli neúspěšnější na Wimbledonu, kde dokázali zvítězit dohromady čtrnáctkrát. Poté následuje s deseti vítězstvími French Open. Nejméně se dařilo našim hráčům a hráčkám na Australian Open a US Open.

Tato diplomová práce je určena především těm, kteří se zabývají historií grandslamových turnajů a zajímají se o největší české a československé úspěchy na jednotlivých turnajích.

Seznam literatury

Knižní prameny:

1. BOLARDT, Antonín. *Tenis od kapitánského stolku*. 1. vyd. Praha: Olympia, 1980, 269 p.
2. FRAENKEL, Jack R a Norman E WALLEN. *How to design and evaluate research in education*. 2nd ed. New York: McGraw-Hill, c1993, xix, 571 s. ISBN 00-702-1771-8.
3. GRASSO, John. *Historical Dictionary of Tennis*. Scarecrow Press, 2011.
4. HENDL, Jan. *Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat*. 3., přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009, 695 s. ISBN 978-807-3674-823.
5. HÖHM, Jindřich. *Světový tenis*. 1. vyd. Praha: Olympia, t. Rudé pravo, Brno, 1970, 182, [4] p. with illus.
6. HÖHM, Jindřich a Ladislav MERUŇKA. *Tenis: tréninkové metody a závodní hra*. 1. vyd. Praha: STN, 1959, 213 s.
7. HROCH, Miroslav. *Úvod do studia dějepisu*. 1. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1985, 304 s. Učebnice pro vysoké školy
8. CHVÁTAL, Stanislav a František KREUZ. *Velcí bílí muži*. 1. vyd. Praha: Olympia, 1984, 219 p.
9. JANKOVSKÝ, Jiří. *Tenis: nácvik úderů, taktika hry, stavba a údržba kurtu*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002, 96 s. ISBN 80-247-0169-3.
10. KIRCHNER, J., ŽOFKA, Z., *Wimbledon a světové tenisové legendy*. Český Těšín: Fragment, 1.vyd. 2012. ISBN 978-80-253-1465-4
11. KOROMHÁZOVÁ, Vanda a Denisa LINHARTOVÁ. *Jak dokonale zvládnout tenis*. 1. vyd. Praha: Grada, 2008, 112 s. Jak dokonale zvládnout. ISBN 978-80-247-2316-7.
12. KREUZ, František. *Cesta za bílým snem*. 1. vyd. Praha: Olympia, 1990, 171 s., fot. příl. Stadion. ISBN 80-703-3047-3.
13. KREUZ, Stanislav a František CHVÁTAL. *Zlatá kniha tenisu*. 1. vyd. Praha: Grafia, 1993.
14. LICHNER, I., *Tenis encyklopédia*, Bratislava: Šport, 1.vyd. 1980.
15. LICHNER, Ivan. *Malá encyklopedie tenisu*. 1. vyd. Praha: Olympia, 1985, 382 s.

16. LINHARTOVÁ, Denisa. *Tenis*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 103 s. ISBN 978-80-247-2703-5.
17. NAVRÁTILOVÁ, Martina. *Já, Martina*. 1. vyd. Praha: Olympia, 1990, 249 s. ISBN 80-703-3107-0.
18. NAURIGHT, John a Charles PARRISH. *Sports around the world : history, culture, and practice*. California: Santa Barbara, 2012.
19. SMART, Barry. *The Sport Star: Modern Sport and the Cultural Economy of Sporting Celebrity*. London: Sage, 2005. ISBN 0761943501
20. PARSONS, J., *Velká encyklopedie tenisu*. Praha: Václav Svojtka & Co., 1.vyd. 1998. 224s. ISBN 82-7237-103-7
21. SVÍTIVÝ, Eduard. *Jana Novotná: "--a teď už jen vyhrát Wimbledon"*. 1. vyd. Praha: Duel, 1998, 70 s., [8] s. příl. Akta. ISBN 80-861-8714-4.
22. VITOUŠ, Pavel. *Malá encyklopedie sportu*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 1980, 359 s., fot. příl. Malé encyklopedie (Mladá fronta).
23. ROKOSOVÁ, B., *Český tenisový svaz*, Praha: ČTS marketing s.r.o., 1996.

Internetové zdroje:

24. ATP WORLD TOUR [online]. 2015 [cit. 2015-08-17]. Dostupné z: <http://www.atpworldtour.com/>
25. BARÁK, Jan. 125 let tenisových bitev na Wimbledonu. *Novinky.cz* [online]. 2011 [cit. 2015-08-15]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/veda-skoly/historie/238601-125-let-tenisovych-bitev-na-wimbledonu.html>
26. ČESKÝ TENIS: *Stránky o české tenisové historii i současnosti* [online]. 2015 [cit. 2015-08-15]. Dostupné z: <http://tenis95.webnode.cz/>
27. FACTS AND FIGURES. *Http://www.wimbledon.com/index.html* [online]. 2015 [cit. 2015-08-17]. Dostupné z: http://www.wimbledon.com/en_GB/atoz/faq_and_facts_and_figures.html
28. HOME. SPSOSTROV.CZ. *Home.spsostrov.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-08-17]. Dostupné z: <http://home.spsostrov.cz/~ducdu/2013/tennis/du-tennis.html>
29. IC ČESKÉ REPUBLIKY. *International Lawn Tennis Club České Republiky* [online]. 2015 [cit. 2015-08-15]. Dostupné z: <http://www.iltc.cz/ICzivotopis.htm>

30. JAN KOŽELUH. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2015 [cit. 2015-08-17]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/JanKozeluh>
31. OSOBNOSTI [online]. 2015 [cit. 2015-08-22]. Dostupné z: <http://www.osobnosti.cz/>
32. PETRA KVITOVÁ. *Osobnosti.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-08-17]. Dostupné z: <http://zivotopis.osobnosti.cz/petra-kvitova.php>
33. RODERICH MENZEL. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2015 [cit. 2015-08-15]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Roderich_Menzel
34. STEFFI GRAF – *The Only Tennis Player to Win a Golden Slam in 1988* [online]. 2013 [cit. 2015-08-19]. Dostupné z: <http://www.stevegtennis.com/2013/10/steffi-graf-the-1only-tennis-player-to-win-a-golden-slam-in-1988/>
35. TOMÁŠ BERDYCH. *Osobnosti.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-08-17]. Dostupné z: <http://zivotopis.osobnosti.cz/tomas-berdych.php>
36. TENNIS TOURNAMENT WINNERS. *Grand Slam History* [online]. 2015 [cit. 2015-08-18]. Dostupné z: <http://www.grandslamhistory.com/index.php>
37. TENIS – VÍTĚZOVÉ GRANDSLAMOVÝCH TURNAJÚ. [online]. 2015 [cit. 2015-08-18]. Dostupné z: <http://www.sportovni-statistiky.cz/>
38. TENNIS THEME.COM – YOUR WORLD OF TENNIS.[online]. 2015 [cit. 2015-08-17]. Dostupné z: <http://www.tennistheme.com/>
39. TENNISPORTAL. [online]. 2015 [cit. 2015-08-18]. Dostupné z: <http://www.tenisportal.cz/vyhledat/?search-text-left=us+open+fakta>
40. WIMBLEDONHISTORY. *TicketCity* [online]. 2015 [cit. 2015-08-17]. Dostupné z: <https://www.ticketcity.com/tennis/wimbledon-tennis-tickets/wimbledon-history.html>